

aplauus

Eesti Kontsert

MUUSIKAAJAKIRI
Nr 3 kevad 2012

EMA 2012

Ewert and
Two Dragonsi
triumf

**Siim
Aimla**

Aasta
muusik 2011

**Jõhvi
balletifestival**

Mihhailovski teater
ja Nacho Duato

Olari Elts
„Pauluse” sõnumi tooja

Peeter Saul 80

Väärika dirigendi
väärikas juubel

Audi A4 1.8TFSI (125 kW/170 hj);
keskmise kütusekulu: 5,7 l/100 km; keskmise CO₂ emissioon: 134 g/km

Audi
Vorsprung durch Technik

Tuleviku rütm.

Uuenenud Audi A4 on kohal.

Audi Tallinn Paldiski mnt 100a **Telefon:** 611 2000 **E-mail:** tallinn@audi.ee
Audi Kuressaare Tallinna tn 61a **Telefon:** 453 0100 **E-mail:** kuressaare@audi.ee
Audi Pärnu Tallinna mnt 87e **Telefon:** 444 7130 **E-mail:** parnu@audi.ee

Tere tulemast Ida-Virumaale!

Head muusikasõbrad, mul on hea meel teavitada teid imeilusa looduse ja kõige kontrastiderohkema maastikuga Eesti maakonnast!

Töötan Ida-Virumaal aastast 2004 ja võin kinnitada, et see on avastamist väärt ning muudab teie Eestimaa-pildi kindlasti avaramaks ja rikkamaks. Tuleb nõustuda nendega, kes ütlevad, et Ida-Virus on veel paljutki, mis vajab korrastamist, kuid väga suur töö on juba ära tehtud. Ida-Virumaa linnad on ilusamad kui kunagi varem, näiteks on jalakäijatele ehitatud promenaad Kohtla-Järvele ja Sillamäele ning lähiaastail valmib see ka Jõhvis ja Narva-Jõesuus. Samuti on saanud korda linnadevahelised maanteed ja rajatakse kergliiklusteid. Linnade kõrval on omanike visa töö tulemusena saanud korda nii mõnigi mõis. Võtke Ida-Virumaa avastamiseks veidi aega – ammutage energiat kaunil pankrannikul asuvast Saka mõisast või renoveeritud polaarmõisast Kukrusel, kus on väljas polaaruurija Eduard von Tolli ekspeditsiooni kajastav väljapanek. Mäetaguse mõis, Alutaguse põlislaante kaunis loodus ja Eesti puumeistrite pealinn Avinurme koos puidukeskuste ja põlvkondade kestel talletatud käsitööoskuste ja külalislahkusega on samuti uudistamist väärt. Kogu suve pakub Narva muuseumi põhjaõu igal nädalavahe- tusel palju huvitavat, sealhulgas meisterdamisvõimalusi kõigile ajaloo huvilistele.

Kultuurivaldkonnas on tegu väga kirju maakonnaga – suve jooksul saab siin osa paarikümnest üritusest alates jaanipäeva- aegsest Avinurme pütülaadast kuni muinas- tudele ööga Toila rannas. Loomulikult muu- davad kevade ja suve eriliseks meie maakonna suursündmused: Kiviõli moto- festival, festival „7 linna muusika“ ja 17.– 20. maini toimuv Jõhvi balletifestival. Just praegu käib Viru Keemia Grupi ja Jõhvi kontserdimaja suur fotokonkurss „Ilus oled, Virumaa!“ \Fotovõistluse kohta saab lisateavet www.vkgsoojus.ee/ konkurss.

Ida-Viru maakond on energiat täis. Tulge ja laadige ennast Eesti pikimal liivarannal Narva-Jõesuus või Peipsi liivaluidetel, matkake rabas ja avastage pankrannikut ... ning ärge unustage muusi- kat. Päeva lõpus ootavad teid alati Jõhvi kontserdimaja haruldase kõlaga saalid koos heade muusikutega – see on nauding hingele ja südamele. Meeldivate koh- tumisteni Ida-Virumaal!

Piia Tamm
Jõhvi kontserdimaja
direktor

- 6** Uut muusikamaailmas
- 8** Dirigent Olari Elts
- 12** Jõhvi kontserdimaja kui kul- tuuritempel postiteede ristil
- 14** Viies Jõhvi balletifestival toob Eestisse maailmakuul- sa koreograafi Nacho Duato ja Peterburi Mihhailovski teatri trupi
- 16** Kontsertetendus „Happy birthday Barbra Streisand!“

- 18** Aasta muusik Siim Aimla
- 21** Jazzkaar kutsub taas!
- 22** Maestro Peeter Saul tähistas 80 aasta juubelit
- 26** Estica - viis hakkajat neidu asutasid puhkpillikvinteti

- 28** Hannes Võrno päev muusikas
- 30** Rahvusvahelise haardega eesti dirigent Kaisa Roose
- 32** Tšaikovski „Lastealbum“ uues ja põnevas vormis
- 34** Hortus Musicus ja Jüri Kuuskemaa viivad publiku keskaega
- 35** Kaheksandad klavessiini- päevad panevad ajaloolised pillid helisema
- 37** Kontsertkoor toob lavale võimsa naiste ja meeste häälte suurvormi
- 38** Kontserdikülastajatele jaga- vad nõuandeid moeloojad
- 40** Uut head muusikat vaeb Igor Garšnek
- 42** Eesti Muusika Auhinnad 2012
- 43** Galerii
- 46** Eesti Kontserdi kevad

Ajakirja Aplaus annab välja Eesti Kontsert
Tootja: Profimeedia
Toimetaja: Riina Luik
Keeletoimetamine: Päevakera
Reklaam: Nordicom, tel: 5666 7770
Trükk: Kroonpress

Kohvik Mozart Jõhvi Kontserdimajas

on toonud uue hingamise
Ida-Virumaal toitlustus-
ning teeninduskultuurile.
Kohviku meeskonna jaoks
on oluline soe ja sõbralik
lähenemine igale külalisele,
kes uksest sisse astub või
kes toitlustuspakkumist
küsi.

Kohvik tegeleb lisaks kõrgetasemelise
catering-teenuse pakkumisega nii Jõhvi
Kontserdimajas toimuvatel üritustel, kui
ka väljaspool maja sõltumata asukohast.
Lisaks pakutakse Kontserdimajas
toimuvatele seminaridele kohvipause,
konverentsilõunaid ning grupitoitlustust.

Iga poole aasta tagant
uuendame ja täiendame
la Carté menüüd.

Kohviku pagaritöökojas küpsetatakse
igapäevaselt nii saiakesi, pirukad
kui ka spetsiaalse retsepti järgi
küpsetatud musta leiba. Kohvikus
küpsetatud leib on saanud tuntuse
juba üle Eesti ning paljud külalastajad
ostavad seda ka alati kaasa.

Kohvik on kahe hooaja jooksul
korraldanud erinevaid teemaõhtuid,
kus on olulisel kohal lisaks
programmile ja joogivalikule ka
vastava teema toit - Aafrika, Slaavi,
Aasia, Lõuna-Ameerika ja Itaalia.
Toitlustusjuhi Aleksandr Nikoskovi
 jaoks on see iseenda proovilepanek.

2011. aastal võttis Aleksandr
Nikoskov osa kõrgetasemelisest
võistlusest Eesti Aasta Kokk.

Novembri alguses peetud finaalis
saavutas Aleksandr märkimisväärse
3. koha, mis on ülisuur ja kaalukas
tunnustus kogu Virumaa regioonile!

Hiljuti esitas Kohvik Mozart oma
kandidatuuri ka Eesti toidukohtade
tunnustamiseks loodud Höbelusika
konkursil parima kohviku
kategoorias. Selles võistluses jääd
väga napilt välja finaalist, kuid
kohtunikud märkisid erilisel ära
kohviku kõrge taseme.

**Kohvik
Mozart
ootab külla!**
Asume Jõhvi
Kontserdimaja
2. korrusel

Fotod: CORBIS

Placido Domingo

Placido Domingo võitis Israeli Wolfi auhinna

70-aastasest Hispaania tenorist sai esimene vokaalartist, kes on võitnud Israeli maineka Wolfi kunstiauhinna. Domingo, kes esines 1960. aastail Israeli ooperis kolmel aastal, jagab auhinda dirigent Sir Simon Rattle'iga nende ühise panuse eest muusikasse.

Auhind antakse tänavustele laureaatile üle 2012. aasta lõpus Jeruusalemmas asuvas Israeli parlamendi Knesseti hoones toimuval tseremoonial.

Wolfi auhinda antakse peale kunsti välja veel viies valdkonnas, millest peamine on teadus. Tunnustusega kaasneb 100 000 dollarit ning paljusid Wolfi auhinna võitjaid on hiljem pärjatud Nobeli preemiaga.

ENO hakkab andma välja Charles Mackerrase auhinda

Inglise Rahvusoooper (ENO) teatas, et hakkab uusi andekaid dirigente tunnustama Sir Charles Mackerrase nimelise auhinnaga. Charles Mackerrase Ühing hindab koostöös Philip Loubseri Sihtasutusega erakordselt andekat uustulijat dirigeerimises kõrgelt, pakkudes talle võimalust osaleda kaheaastases arenguprogrammis. Programmi juhhib ENO muusikaline juht Edward Gardner.

Esimene laureaat kuulutatakse välja tä-

navu aprillis ja ta alustab oma kaheaastast arenguprogrammi 2012/2013. aasta hooajal. Inglise Rahvusoooper peab potentsiaalseid kandidaate sõeludes nõu ka teiste tippmuusikute ja muusikaasutustega. Kandideerijal tuleb prooviesinemiste jooksul teha koostööd lauljate ja ENO orkestriga.

Charles Mackerras töötas Inglise Rahvusoooperi muusikalise juhina aastatel 1970 kuni 1977.

Charles Mackerras

Händeli „Veemuusika” saab uue kuue

Kümme Briti heliloojat nüüdisajastavad G. Fr. Händeli teose „Veemuusika” tänavu juunis tähistatava kuninganna Elizabeth II ametiaja teemantjuubeli puhul. Uues kuues heliteos tuleb 50 minuti pikkune ja seda kannab ette 15-liikmeline orkester, mis liigub praamiga mööda Thamesi jõge Londonis.

Valitud kümnest heliloojast igaühel paluti kirjutada 5-minutiline muusikapala, mis oleks inspireeritud Händeli „Veemuusikast”. Uusteose autoriteks on Anne Dudley, Graham Fitkin, Gavin Greenaway, Christopher Gunning, Adrian Johnston, John Lunn, Julian Nott, Jocelyn Pook, Stephen Warbeck ja Debbie Wiseman.

Händel tutvustab „Veemuusikat” George I-le

„Uue veemuusika” praam on üks kümnest veesõidukist, mille ülesanne on esitada kuninganna tähtpäeva auks muusikat. Veesõidukite suurel vaatamängul juunis 2012 osaleb 20 000 muusikut ning Thamesi kallastele oodatakse miljoneid pealtvaatajaid.

RPS ja Britten-Peari Fond tellisid kuus heliteost

Järgmisel aastal tähistatakse Londoni Kuuningliku Filharmooniaühingu (RPS) 200. aastapäeva ja Benjamin Britteni 100. sünniaastapäeva. Nende auks on ühing koos Britten-Peari Fondiga tellinud kuult tippheliloojalt teose, mis peegeldaks Britteni loomingut mitmekesisust. Need heliloojad on Harrison Birtwistle, Magnus Lindberg, Per Nørgård, Wolfgang Rihm, Richard Rodney Bennett ja Judith Weir.

Uudisteosed on mõeldud sümfooniaorkestrile (Rihm), kammerorkestrile (Weir), keelpillikvartetile (Nørgård), tenorile ja klaverile (Birtwistle) ning lastekoorile (Richard Rodney Bennett).

Avaldati Verdi ja tema fänni kirjavahetus

Veebileht Letters of Note avaldas hiljuti ooperimaestro Giuseppe Verdi, tema kirjastaja ja rahulolematu ooperiküllastaja vahelise haarava kirjavahetuse.

1872. aastal toimunud Verdi ja itaalia härrasmehe Prospero Bertani kirjavahetus sai alguse pärast Parmas etendunud ooperit „Aida”, mida Bertani käis vaatamas kahel korral. Mees oli nähtu suhtes niivõrd rahulolematu, et otsustas sellest heliloojale isiklikult teada anda. Hävitavas ülevaates „Aida” kohta väitis mees, et „ooper ei sisaldanud midagi põnevat või erutavat ja ilma põneva maastikuta ei oleks publik suutnud vaatemängu lõpuni paigal istuda”. Kirja lõpus ei nõudnud Bertani hüvitist mitte ainult piletite eest, vaid ka toidu- ja transpordikulude kinnimaksmist.

Sellest kõigest suurt löbu tundnud Giuseppe Verdi edastas kaebuse oma kirjastajale Giulio Ricordile koos juhustega hüvitada Bertanile kõik tekkinud kulud, välja arvatud „vastikult halb õhtusöök”. Pettunud ooperiküllastaja saatis seepeale heliloojale kviitungi ja kirjaliku lubaduse mitte kunagi enam vaadata ühtegi Verdi ooperit.

Netiraadio uueneb

Netiraadio värskendatud versioon töötab nüüd kõigis arvutites, tahvelarvutites ja mobiiltelefonides, mis toetavad HTML5 või Flashi. See muudatus teeb suurima kodumaise muusikavalikuga raadio veelgi kättesaadavamaks. Raadiojaam pakub pidevalt täiendatavat muusikavalikut, andes hea ülevaate Eesti autorite, artistide ja interpreetide loomingust.

Selle kõrval avas Netiraadio koostöös Eesti Muusika Infokeskusega kauaoodatud klassikakanali, mis viib kuulajad põnevale ja lutuskäigule, kus ootavad ees eesti heliloojad alates Heino Ellerist ja Eduard Tubinast kuni Arvo Pärdi ja Erkki-Sven Tüürini.

Lähiajal on Netiraadios oodata veel mitmesuguseid põnevaid üllatusi.

*Con brio,
poco a poco
accelerando.*

OLEREX
ESTI KÜTUSEFIRMA

Sõnumitooja

Tänavuse Eesti Kontserdi hooaja lõpetab dirigent Olari Elts Mendelssohni oratooriumiga „Paulus”. Selle suurteosega, mis kuulub vaieldamatult maailma muusikaliteratuuri mõjuvõimsaimate teoste hulka, kuid kõlab saalides suhteliselt harva, on Eltsil eriline suhe.

Tekst: RIINA LUIK **Fotod:** MARCO BORGGREVE

Dirigendiks saadakse ja Suurde Muusikasse jõutakse väga erinevaid teid pidi. Pelgalt andekusest ei piisa (see on eeldus), alati ei piisa ka töökusest (see on vahend) ega suurest tahtest (see on tõukejõud). Ning vahel ei pruugi piisata ka sellest, kui kõik kolm tingimust on täidetud. On vaja veel saatuse enese sekkumist ja õnne, mis liidab kõik eelloetletu ja ettemääratu üheks sünergiliseks tervikuks. Alles siis sünnib muusik, kes mitte pelgalt ei musitseeri, vaid puudutab, muusik, kes mitte ei lahuta meelt, vaid kõnetab, kes ei karda eristuda ja provotseerida.

Felix Mendelssohn on sinu jaoks muusikalises mõttes juba vana sõber – oled juhatanud väga paljusid tema teoseid, nüüd on siis käes „Pauluse” kord.

Olen Mendelssohni tõesti üsna palju juhatanud, peaaegu kõiki tema olulisemaid teoseid, välja arvatud oratooriumi „Elias” (1846). On väga palju dirigente, kes juhatavad „Eliast”, ja kui üks dirigent juhtub haigeks jääma, ei ole kuigi keeruline

asendada teda mõne kolleegiga – „Paulusega” on teised lood! Siiski ei juhata ma seda mitte niivõrd sellepärast, et sooviksin olla asendamatu, vaid sellepärast, et see teos on minu arvates teenimatult varju jäänud – mitte isegi niivõrd „Eliase” varju, kui võrd üldse.

Mis sind Mendelssohni ja tema „Pauluse” puhul võlub?

Mendelssohni loomingus on oratooriumid erilisel kohal – need ei esinda tüüpilist Mendelssohni, kui nii üldse võib öelda, pean siinkohal eelkõige silmas võrdlust tema sümfooniate ja kammermuusikaga. Teiseks on kaks mainitud oratooriumi kogu vaimuliku muusika ajaloos silmapaistvad teosed, eriti „Paulus” – sest seda universaalset, aegadeülest peegeldust on seal kindlasti palju rohkem. Üks oluline nüanss on „Pauluse” juures veel. Mis iganes olid Mendelssohni usuvahetuse põhjused, võtab ta seda täie tõsidusega ning selle väga isikliku sündmuse tähtsust on „Pauluse” sünni juures raske üle hinnata (*juudi päritolu Mendelssohn ristiti luteri usku 1816. aastal – autor*). Ma ei tea ühtegi teist niisuguse religioosse jõuga teost, mis oleks kirjutatud Bachi järel. Mendelssohn ei loonud küll ühtegi ooperit, kuid „Paulus” on minu arvates väga ooperlik oratoorium – need kaks žanri on olnud mõnda

aega väga sarnased. Esmajoones selle kaheosalise teose esimese osa on heas mõttes teatraalne ning minu jaoks on uskumatu, et selline teos on jäänud teenimatult varju. Arvan, et olen maailmas kindlasti üks tihedamini „Paulust” juhatavaid dirigente. Olen seda teinud juba viis korda – ja tuleb arvestada, et seda teost ei kanta ette mitte just iga päev. Olen juhatanud ka selle Austraalia esmaettekannet, samal ajal kui „Eliast” on seal ette kantud lugematu arv kordi.

Millal sa üldse esimest korda „Paulust” käes hoidsid ja seda sügavama huviga uurisid? Dirigentidel kestab mõnele teosele lähenemine mõnikord aastaid.

Võtsin selle teose esimest korda kätte kahekümmend aastat tagasi, kuid kahekümneaastasena ei olnud mul kusagilt võtta seda aparati ehk orkestrit, kellega oleksin saanud selle teose ka ette kanda. Ma ei lähe ju mõne asutuse uksele koputama, et: „Tervist, mul oleks nüüd „Paulusega” üht-teist öelda.” Esimest korda kuulsin seda teost keskkoolis – LP-lt, mille olid salvestanud Kurt Mazur Leipzigi Gewandhaus-orkestriga.

Kui oluline on „Pauluse” isiklik puudutus sinu jaoks – soovi kõrval juhatada erilisi ja veidi unustusse vajunud teoseid?

Oleks täiesti vale arvata, et ma eelistan sihilikult teoseid, mida on harva esitatud. Selle arvamuse juured on ilmselt ajas, kui ma töötasin eelkõige Eestis ja juhatasin peamiselt uut muusikat – need olid paratamatult teosed, mida polnud veel Eestis ega mujal ette kantud. Tegelikult juhatan juba terve selle sajandi peamiselt väljaspool Eestit ja eelkõige klassikalist repertuaari. Iga ettekande juures on minu jaoks kõige tähtsam see, et see teos sellel päeval ja selles saalis istujaid kõnetaks – teose kirjutamise aeg on tegelikult marginaalne. Kuna ma ise muusikat ei kirjuta, siis see on minu võimalus kõnelda asjadest, mis tunduvad mulle tähtsad, ja ka teosed valin ma selle järgi.

9. märtsil tood sa koos ERSOga Tallinnas publiku ette Igor Stravinski „Kevadpühitsuse”. Kui see teos 1913. aastal Théâtre des Champs-Élysées’s lavale tuli, mõjus ta provokatsioonina. Kui provotseeriv sina ise muusikuna oled?

Minu ülesanne pole mitte provotseerida, vaid inspireerida. Dirigent saab ikkagi üksnes vahendada, sest tema ju füüsiliselt ühtegi instrumenti ei puuduta. Tema ülesanne muuhulgas on ühendada need väikesed energiajoakesed üheks suureks energiavooks.

Kõige tähtsam orkestrit juhatades on arusaamine, et me teeme koos üht ja sama asja. Kontserdile minek on muusikule nagu lahingusse minek – asi ei ole selles, et sa ei tohi eksida, vaid sinu tegevuse kontsentratsioon peab olema väga suur, ainult siis

Minu ülesanne pole mitte provotseerida, **VAID INSPIREERIDA.**

saab tekkida meie-tunne. Aga loomulikult tuleb arvestada kõiki nüansse, st seda, mis kontekstis, kus ja millal teos ette kanda. Iga kord mõjub üks ja sama teos erinevalt ning teatud juhul võib ta vahel mõjuda ka provokatiivselt.

Mida sa „Pauluse“ ja „Kevadpühitsusega“ öelda tahad? Mis see on, mis sinus endas praegu muusikalist sõnastamist ootab?

Üks asi on see, mis etapis ma ise olen või millise teosega ma parajasti sooviksin tegeleda, teine asi on see, kuidas mulle tundub, et võiks ühe kontserdikava kokku panna, et sellest vormuks terviklik sõnum. Kui sa lähed maalikunstniku, muusiku või kirjaniku juurde ja küsid, mida ta tahab oma teosega öelda, siis ta soovitab eelkõige seda teost ennast vastavalt kas vaadata, kuulata või lugeda. Ja sellest, mida ma „Pauluse“ kohta öelnud olen, võiks juba üht-teist välja lugeda. Iseenesest on juba selle teose esitamise fakt ise minu arvates mitmel põhjusel väga tähtis. „Pauluse“ puhul on tegemist paljude kunstiülestest kategooriatega. Need ongi põhjuseks, miks see teos on kogu muusikaajaloos ja ka minu jaoks isiklikult väga erilisel kohal.

Kui palju on muutunud dirigenditöö võrreldes aastaga 1993, mil sa NYDD-festivalil esimest korda praeguse NYDD Ensemble'iga lavale tulid?

Väga palju! Sellest, kuidas dirigendikutset nähti mõnikümmend aastat tagasi, on säilinud küll palju, aga kuna orkestrid on muutunud ja mängijate tase on nüüdseks hoopis

teine, siis see, mida oodatakse dirigendilt, on samuti midagi muud. Eriti palju on muutunud olukord just viimase kahekümne aasta jooksul ja see on mõjutanud väga suurel määral ka dirigendi professioni olemust – dirigendilt oodatakse enam, kui vaid head manuaaltehnikat. „Füürer-dirigentide“ aeg on ammu ümber. Samuti on möödas aeg, kus alternatiivkoosseisud vastandusid n-ö filharmoonilisele muusikakultuurile.

Sul on kindlasti tulnud oma töös ette nii muusikalistes kui ka emotsionaalses mõttes erilisi hetki. Kui sa püüaksid neid kirjeldada.

Jah, neid hetki on mul olnud, ja mitte just vähe. Neil hetkedel on väga raske pead külmana hoida. Mis aga siis väga tähtis on, on see, et sinust sõltub ühest küljest väga palju ja teisalt väga vähe. Need on hetked, mil võib teha interpretatsioonis väga järske pöörded (kui tundub, et see peaks olema vajalik) aga kui sa seda teed, pead suutma mõelda kaks sammu ette. Need prooviperioodid erinevad nn hälbelt tegelikult inspireerivad ja ka ühendavad muusikuid. Ka kõige paremad ettekanded sünnivad siis, kui saalisolijail jääb mulje, et lavalolijad loovad seda teost justkui ise – siin ja praegu. Aga proovis peab olema kõik välja töötatud nii, et see kontserdil üldse võimalikuks saaks. Mis on hakanud mind näiteks salvestuste puhul rõõmustama, on see, et taas on hakanud ilmuma isikupärased ja huvitavad interpretatsioonid ja orkestrite oma kõlad, mis vahepeal ju peaaegu täiesti ära kadusid. Loomulikult leidub orkestreid, mille oma kõla on

alati säilinud, nagu näiteks Viini Filharmoonikud, Clevelandi orkester ja mõni Prantsuse orkester, kuid niivõõleerimine oli väga suur – mängiti samu teoseid ja ühtemoodi.

Mida huvitavat hooaja lõpp sulle kaasa toob?

On kujunenud kuidagi niimoodi, et ma lõpetan oma hooajad suhteliselt vara, maikuu. Suvel ma ei tööta – teen seda ainult juhul, kui sünnib midagi väga erilist. Suvel tegelen kõikide nende asjadega, millega ma talvel tegeleda ei saa. Mina ei jaks „tulistada“ kogu aeg. Eriti mage on see, kui jaks saab otsa nii energia mõttes kui ka sisuliselt. Mul on vaja aega, et asjade üle järele mõelda, näiteks sellesama „Pauluse“ üle mõtlemine võttis väga palju aega. Mida klassikalise teos, seda rohkem see protsess aega võtab, sest kui palju rohkem oled sa informeeritud, kui juhataid oma kaasaegse helilooja teost – sa saad eneses palju kindlam olla ja kui sa ei ole kindel, saad autorilt küsida. Leidub muidugi heliloojaid, kellega koostöös polegi vaja väga palju rääkida, nii on näiteks Erkki-Sven Tüüriga. Ka tema partituurid on muutunud viimastel aastatel järjest dirigendikindlamaks ja ega mul ei olegi talle enam väga palju küsimusi.

Aga kui hooaja lõpust rääkida, siis mind ootavad kontserdid Helsingis, Dublinis, Tallinnas, Ungaris ja Prantsusmaal. Üle pika aja lähen taas Riiga, mis mind samuti väga rõõmustab. Läti Riiklik Sümfooniaorkester oli esimene minu oma orkester – just nemad õpetasid mulle, mida tähendab olla peadirigent. See on väga eriline suhe.

Kontserdimaja

Kontserdimaja

postimaanteede ristil

Maja

2005. aastal avatud Jõhvi kontserdimaja seisab paigas, kus enne kõrgus kultuuripalee Oktoober ja veel varem Jõhvi rüütlimõis.

Tekst: ANNELI SIHVART **Fotod:** SCANPIX JA EESTI KONTSERT

Seitsme tegevusaastaga on maja leidnud oma püsipubliku Rakverest Sillamäeni, tullakse ka kaugemalt, ning üksnes Narva elanikke on vaja veel harjutada Jõhvi kontserdimaja omaks pidama.

Ajalooline mõisasüda

Kunagist ordumõisa mainitakse ajalooürikutes esimest korda 1491. aastal ning sajandite jooksul vahetus härrasrahvas korduvalt. „Mõisaaega meenutavad meile praegugi alles olevad väärikas park ja allee,” tutvustab Piia Tamm, kes on olnud kontserdimaja direktor selle avamisest saati.

Aastal 1782 nihutati seni mööda rannikut kulgenud Tallinna-Peterburi postimaanteed natuke lõuna poole ning see hakkas läbima ka Jõhvit, mis oli juba varem olnud Tartuse ja Riiga suunduva postitee alguspunkt. Kui aga 1870. aastal valmis Tallinna-Peterburi raudtee, rajati toonase Jõhvi mõisniku soovil ka jaamahooned – kohale, kus praegu asub Toila jaam.

Kauni historistlikus stiilis Jõhvi mõisa-hoone lasid 1944. aasta 18. septembri õhtul õhku taganenud Saksa väeosad ning alles mitukümmend aastat hiljem, 1978. aastal, rajati endisele mõisaasemele kultuuripalee Oktoober. See hoone kuulus tootmiskondidele Eesti Põlevkivi ja ehitati Nõukogude Liidu sisetööstusministeeriumi raha eest. Kultuuripalees käisid esinemas nii Estonia teatri balleti- ja ooperitrupp kui ka Moskva ja Leningradi teatrid, estraadiartistidest rääkimata. Aastal 2004 kultuuripalee lammutati ja selle asemele kerkis renoveerimisprojekti alusel Eesti Kontserdi Jõhvi kontserdimaja.

Ainulaadne puidust saal

„Praeguse maja juures kurvastan mõnikord ainult selle üle, et lava pole veel kaks meetrit pikem, kuid et tegemist oli renoveerimisprojekti, seadis see omad tehnilised piirid,” selgitab Piia Tamm. Nii nagu tema, ei saa keegi, kes Jõhvi kontserdimaja rajamist meenutab, mööda akustik Linda Madalikut, kelle valsa pilgu all sündis kontser-

disaali haruldane akustika. „Linda kontrollis ehitamise ajal isiklikult üle, et ükski plaat valesi seinale ei saaks,” ütleb Tamm ja lisab, et muu hulgas tähendas see seda, et akustik ronis hirmust hoolimata mööda kõikuvaid redeleid neljateistkümnemeetri kõrgustel tellingutel.

Linda Madaliku nõudlikkuse tulemuseks oli aga valmimise ajal Eesti parima akustikaga kammersaal ja suurvormide esitamiseks ülimalt sobiv suur puitsaal. „Eestis pole ühtegi teist sellist puidust saali,” rõhutab Tamm, „lähim asub Soomes Lahtis. Muusikud ei väsi meie saali kiitmast ja tänu sellele saame ka välismaal aina tuntumaks.”

Jõhvi kontserdimaja püüab jätkata endise kultuuripalee Oktoober parimaid traditsioone, sest asutakse teede, kultuuride ja keelte ristumispunkti: läände jääb Tallinn, itta Peterburi, lõunasse Tartu ja Riia. Muidugi võiks lisada, et põhja poole jääb Helsingi, kuid kuna Sillamäe sadamasse seal laevu ei saabu, tulevad ka soomlased ja teised põhjamaadest pärit külalised siia ikka Tallinna kaudu.

„Omaaegses kultuuripalees Oktoober polnud ei kino- ega kammersaali, samuti mitte võimalust korraldada rahvusvahelisi konverentse,” täpsustab kontserdimaja perenaine. „Konverentsivõimalus on meil paraku veel maksimaalselt kasutamata, sest meie kandis on suur puudus majutusettevõtetest. Kuid ma olen kindel, et Jõhvi kontserdimaja areneb koos ümbritseva piirkonnaga ja piirkond koos kontserdimajaga ning edaspidi hakatakse sedagi võimalust rohkem kasutama.”

Jõhvi kontserdimaja peab oma igapäevaseks publikupiirkonnaks nii Ida- kui ka Lääne-Virumaad, seega maa-ala Rakverest Narvani. Neile lisanduvad kaugemalt tulevad külalised, keda meelitab järjest suuremal hulgal kohale just aasta-aastalt kõrgetasemelisemaks muutuv balletifestival. Niisiis tuleb Eesti Kontserdil hoolt kanda, et niivõrd mitmekesise kuulajas- ja vaatajaskonna kõik liikmed leiaksid Jõhvis end jaoks midagi olulist.

Kontserdimaja töötajail tuleb iga päev suhelda nii eesti, vene kui ka inglise keeles. Nagu direktor märgib, kutsutakse esinema

nii neid artiste, kes on tuttavad venekeelsele publikule, neid, kes on tuntud eestikeelsele publikule, kui ka rahvusvahelise tasemega artiste, keda tunnevad nii ühed kui ka teised. „See saab võimalikuks üksnes tänu asjaolule, et oleme osa Eesti Kontserdist, suurest rahvusvahelisest tervikust,“ ütleb Tamm.

Läänest itta ja põhjast lõunasse

Kui küsida kontserdimaja perenaiselt, miliste esinejate üle on ta eriti uhke olnud, loetleb Tamm pika rea nimesid alates Vene presidendi praegusest pianistist Denis Matsujevist (keda nimetatakse suisa tema ihupianistikks) kuni estraaditähe Valeri Leontjevini, kes andis siin kontserdi ühel oma viimastest Euroopa tuuridest. Samuti on Jõhvil olnud võimalus võõrustada Helsingi Sümfooniaorkestrit, Pihkva Filharmooniaorkestrit ja tänava sügisel oodatakse majja ka Novosibirski orkestrit. Jõhvi kontserdimajas on juhatanud sümfooniaorkestreid Eesti dirigendid Anu Tali, Olari Elts, Eri Klas, Vello Pähn ja Erki Pehk. Dirigendid Alo Ritsing ja Ants Üleoja on andnud siin oma juubelikontserte, siin on laulnud The King's Singers ja The London Quartet.

„See rikastab vaieldamatult kogu piirkonna muusikaelu ja kasvatab ühelt poolt publikut, aga teisalt ka tulevase noori muusikuid, kellel on võimalus näha kodu lähedal suurt orkestrit või tippvokalisti,“ ütleb Tamm. „Ma loodan, et meie majas kontserdil käinud lastel on silmaring avardunud ja kriitiline meel muusika suhtes teravnenud. Ma tean, kui raske on vahel minna pärast oma klaveritundi veel kontserdile, aga kui sa kontserdil ei käi, siis sa ei oska hinnata, milline on hea või halb muusika või interpretatsioon.“

Kontserdisari Baltic Concert Express toob Jõhvi ka siinmail veel vähe tuntud Läti ja Leedu muusikuid. „Kuidas nad peaksidki tuntuks saama, kui me nendega üldse kokku ei puutu?“ küsib Tamm ja lisab, et tihti-peale teame oma Läti ja Leedu naabritest vähem kui soomlastest. „Ometi on näiteks Riia Ooperiteater kasvatanud üles mitu Metropolitan Opera solisti. Meil tasuks kindlasti olla kursis ka lõunanaabrite muusikaeluga.“

Paljajalu või varvaskingades?

Klassikalise tantsu jaoks on seekordse Jõhvi balletifestivali peaesineja Nacho Duato liialt nüüdisaegne, nüüdistantsu jaoks aga liiga klassikaline.

Tekst: ANNELI SIHVART Fotod: EESTI KONTSERT JA MIHHAILOVSKI TEATER

Balletistuudio Luikede Lend kasvandikud koos oma õpetaja Marina Tširkovaga

Irina Perren ja Marat Šemjunov

Balletiga iga päev tegelevate inimeste silmad hakkavad põlema, kui nad kuulevad tänavusest Jõhvi balletifestivali peaesinejast: Nacho Duato koos Peterburi Mihhailovski teatriga. Kas tõesti see legendaarne ja skandaalne koreograaf?

Kui Mihhailovski teatri direktor Vladimir Kehman möödunud aastal Nacho Duatoga lepingu sõlmis, oli ta veendunud, et Duato toel saab senisest Peterburi teatrist number kaks, nagu Mihhailovskit vahel kutsutakse (Maria teatri järel), esimene teater.

Poet tantsupõrandal

Nacho Duato on sündinud 8. jaanuaril 1957 Hispaanias Valencias. Tollal valitses Hispaanias diktaator Franco, mis tähendas muu hulgas ka seda, et poistel oli keelatud balletti õppida. Tulevane sõdur võis osata ainult flamenkot, kuid selle õppimine ei pakkunud Nachole huvi. „Olen unistanud tantsimisest kogu elu,“ on Duato oma

varasemates intervjuudes tunnistanud. „Minu kuue õe juures käis tantsuõpetaja Lola, kuid kui ema märkas, et püüan salamiisi neid matkida, keelas ta selle rangelt. Pärast kooli lõpetamist sõitsin Londonisse, õeldes vanematele, et hakkam õppima näitlejaks. Alles aasta hiljem julgesin tunnustada, et tegelikult õpin balletti.“

Duato kohta arvati esialgu, et tal on oht jääda kogu eluks Euroopa nelja balletigeeniuse – Jirí Kyliáni, William Forsythe'i, Mats Eki ja John Neumeieri – varju. Hiljem on aga tunnistatud, et Duato on hoopis

neile lisanduv viies geenius – koreograaf, kelle stiil otsib tasakaalu neoklassika ja kehajoonete ilu lihtsa nautimise vahel. Ta on mees, kes mitte ei jutusta oma lavastustes lugusid, vaid tekitab poeetilisi seoseid.

Küsimusele, kuidas Duato ise oma stiili nimetaks, pole ta otsest vastust andnud: „Mul on seda keeruline öelda. Nüüdistantsu jaoks olen ma liiga klassikaline, klassikalise tantsu jaoks liialt nüüdisaegne. Võin aga kinnitada, et ilma klassikalise kehakoolita artist ei suuda minu ballette tantsida.” Siiski kipub rangelt klassikalise stiiliga harjunud Vene publik esialgu Duatos kahtlema. Kas lavastaja-koreograaf, kes on pannud artiste kogu maailma

lavadel paljajalu tantsima, oskab üldse Vene tantsijatega koostööd teha? „Minu ülesanne pole muuta mitte seda, kuidas Vene artistid tantsivad, vaid seda, kuidas nad mõtlevad,” on Duato öelnud. „Nad suudavad palju enam, kui ise aimatagi oskavad – selleks tuleb lihtsalt nende mõtteviisi ahelatest vabastada.”

Tants on kompromissitu kunst

Kõigest sõltumata tahaksin väita, et seekordsel Jõhvi balletifestivalil on ka teine peaesineja – festivali kunstiline juht Teet Kask,

kes on üks nimekamaid maailmas tegutsevaid Eesti päritolu lavastajaid-koreograafe. Aastal 1968 sündinud Kask on tantsinud Estonia Rahvusooperi, Rootsi Kuningliku Ooperi ja Norra Rahvusooperi balletitrupis. Alates 1996. aastast töötab ta koreograafina ning on lavale toonud juba üle neljakümne balletilavastuse.

Teet Kask ise loomustatakse kui kunstnikku, kes sünteesib klassikalist ja nüüdistantsu ning on ka silmapaistev teoreetik. Eelmisel sügisel sai ta Gruusia Rahvusballeri kunstiliselt juhilt, priimabaleriinilt Nino Ananiašvililt kutse avada sealse teatri balletihooaeg. Publikuedust tiivustatuna tegi Gruusia teater talle ettepaneku koostööd jätkata.

Kui Nacho Duato koos Mihhailovski teatriga esineb Jõhvi kontserdimajas – ühel õhtul on kavas Duato lühiballetid, teisel Mihhailovski teatri klassikaline ballett –, siis Teet Kask esitab oma kolm lühiballetti Rakveres. Ballett „Joanna tentata” (Eino Tambergi muusika, peaosades Lihto Kamiya ja Mareike Franz) on olnud Eesti publiku ees Birgitta festivalil.

Päeval, enne etendust, käivad Teet Kase lavastustes osalevad tantsijad ümbruskonna koolides, et vestelda õpilastega tantsu ja balleti teemal. Kase sõnul on Jõhvi balletifestivali tähendus palju suurem, kui me ehk esmapilgul arugi saada oskame – see õpetab inimesed taas tantsu vaatama.

„Kultuurivallas on meie kõnekeeles tavatult palju kahtlevat käsitlust,” ütleb Kask. „Kui räägitakse tantsuetendusest, lisatakse pahatlihti, et vaadake, ma küll ei saa sellest väga hästi aru, aga ... Siis ma ütlen kohe „Stopp!” Kas me näiteks enne päikeseloojangut saame juhtnõõridega kava kätte, kus on seletatud, kuidas loojangut vaadata? Me ei peagi mõtlema, kuidas tantsuetendust vaadata. Me peame lihtsalt vaatama. Tants kui kehakeel on kompromissitu – see, mida sa näed, seda see ongi. Kui sa ei saa sellest aru, siis pean kahjuks ütleva, et mu kolleegid on teinud viletsat tööd. Sageli me ei usalda seda,

Stseen lühiballetist
„Without Words”
(„Sõnadeta”).

mida tunnetame. Aga kui ma näen ja mulle ei meeldi, siis see ongi tõsi!”

Kummardus õpetajatele

Et Jõhvi kontserdimaja direktor Piia Tamm on ka ise neli aastat balletitundides käinud – Tartus Aivar Kallaste ja Marika Aidla juures –, siis on tänavu juba viiendat aastat toimuv balletifestivalil tema jaoks mõnevõrra suurem tähendus. „Küllap on festivali korraldamine minu jaoks teatud kummardus oma kunagistele õpetajatele,” ei vaidle ta vastu.

„Teisalt tundus meile siin Jõhvis, et midagi peaks ette võtma selle nimel, et ballett saaks Eestis rohkem tähelepanu. Enne meie festivali oli Tallinnas juba üht-teist korraldanud Tõnu Veiler ja Tartus Mare Tommingas. Nõnda ma läksingi nii Kaie Kõrbi, Tõnu Veileri kui ka Mare Tomminga käest küsima, mida nemad festivalimõttest arvaksid ja kas nad üldse oleksid päri, kui Jõhvis midagi niisugust korraldama hakataks,” meenutab Tamm. „Minu jaoks olid nad nii suured eeskujud, et võtsin igaühele helistamiseks kaks nädalat hoogu. Aga kõik kolm kiitsid idee heaks.”

Tamm unistab ajast, mil Jõhvis on ühe balletifestivali asemel kaks: üks lastele ja teine täiskasvanutele, lisaks rahvusvaheline konkurss lastele ja noortele. Sest juba praegu on lastegalal esineda soovijaid rohkem, kui ühte päeva ära mahub.

„Jõhvi balletifestivalil esitatakse aastaid maailma tasemel balletikunsti,” kinnitab Eesti Kontserdi direktor Jüri Leiten. „Kuna üritus on siiani nii hästi vastu võetud, ei saa me isegi majandusliku kitskuse ajal anda ega viiendat ehk juubelfestivali korraldamata jätta. Piia Tamm on väga tugev juht, kes on teinud tõsiselt tööd piirkonnas, kus see pole põrmugi lihtne. On ülioluline tuua sinna kvaliteetset kunsti. Mõelgem kas või tänavuse balletifestivali peale: Jõhvi tuleb tõeline maailmateater eesotsas maailmakuulsas koreograafi Nacho Duatoga. Duato soovib kohtuda ka Arvo Pärdiva, kelle muusikat ta on oma lavastustes kasutanud – see on sünergiline tippkultuurihetk!”

Palju õnne, Barbra Streisand!

24. aprillil tähistab Hollywoodi diiva oma 70 aasta juubelit. Täpselt samal päeval jõuab Eestimaa publikuni kontsert „Happy Birthday, Barbra Streisand!”

Tekst: ESME KASSAK Foto: CORBIS JA SCANPIX

Mõte pühendada Barbra Streisandile üks kontsert tekkis lauljatar Kelli Uustani juba mõni aasta tagasi, kuid kui idee oleks toona teostuseni jõudnud, oleks kontsert kandnud tõenäoliselt pealkirja „À la Barbra”.

Ühel hetkel ei hoidnud end Barbra Streisandi loominguga suureks austajaks nimetav Kelli Uustani oma mõtet enam vaka all, vaid jagas seda sõpradega. Sõna levis ja idee võttis üha selgemat ilmet, nii et algsest tagasihoidlikust plaanist valmistada ette üks džässikontsert on kasvanud välja suurejoonelise juubeli tähistamine koos sümfooniaorkestriga – just nii, nagu Barbra Streisandi muusikale kohane. Uustani pöörab kohe tähelepanu faktile, et tegemist pole klassikalises mõttes pühenduskontserdiga. „Kogu see sündmus on üks suur sünnipäevapidu! Daam on täies elujõus, andis augustikuus välja uue plaadi ja esineb selle esitluskontsertidel,” selgitab ta. Eelarvamuse, et Barbra Streisand tähendab üksnes igavaid romantilisi laulukesi, murrab Uustani poolelt lauselt. Pidustuse kunstilise juhina on ta võtnud endale eesmärgiks kuulajat sedavõrd palju rikastada, et öhtu lõpuks ei teaks kuulajad mitte ainult rohkem Streisandi kui artisti kohta, vaid et neil tekiks ka uued lemmiklood. Lauljate ja repertuaari valiku taga seisab Uustani tunnistab, et ehkki tema on esitajate seltskonnast kõige suurem Streisandi fänn, on oma seos juubilarist tähega ka kõigil teistel artistidel. „Gerli Padar ütles

näiteks kohe, et tema tahaks lugu „Woman In Love”. Ka Nele-Liis Vaiksoo teadis päris hästi oma eelistusi. Suuresti usaldati aga mind.” Hästi võttis esinemiskutse vastu ka Uku Suviste, kes esindab kontserdil koos Ott Leplandiga toekamat kõla. Kelli Uustani kinnitabki, et eesmärgiks ei ole mitte kopeerida üks ühele originaali, vaid esitada lugusid läbi iseenda ja oma hääle, jäädes seejuures endale loomutruuks. Igal artistil on kontserdil kaks-kolm sooloetteastet, lisaks mitmesugused ühisesitused, mis annavad lugudele veelgi nooruslikku särtsu juurde. Mis aga peamine – ajalootundi sel öhtul ei tule, samuti mitte lausetendust. „See on mõnus happening!” lubab Uustani

Laulja Uku Suviste:

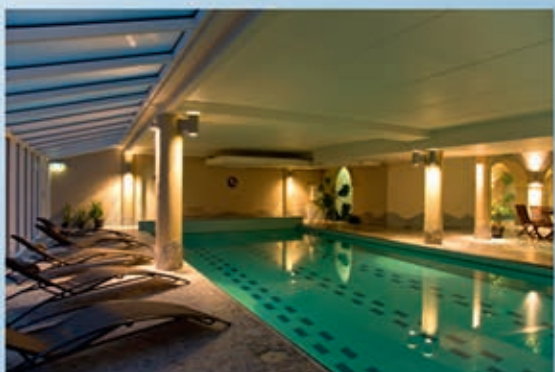
„Ma arvan, et Kelli on õige inimene sellist projekti vedama. Olen temaga varemgi koostööd teinud ja mulle tundus see mõte väga lahe. Ma ei tea, et Barbra Streisandi kontserti oleks üldse varem sellise austusavaldusena tehtud. Ma ei ole ise kunagi tema lugusid laulnud, vähemalt mitte neid, mida sel kontserdil esitan. Kui valisime repertuaari, kaalusime sedagi, et vajaduse korral muudame laulusõnu nii, et neid sobiks laulda ka meesterahval, aga meil on muidugi ka duette. Ma arvan, et see kontsert annab

meile juurde kogemuse, kuidas esitada kellegi teise repertuaari, ent läheneda sellele läbi iseenda. Seltskond laval on ka suurepärase – väga meeldiv on kõigi nendega koos töötada!”

Strand Spa & Konverentsihotell – meeldejääva sündmuse sünnikoht.

Soovid puhata koos perega, lõõgastuda tööreisil, veeta mõnusalt aega sõpradega või otsid erilist kingitust?

Strand Spa & Konverentsihotellis on kõik teenused mugavalt koos ühe katuse all:

- 187 hotellituba, sealhulgas peretoad ja luksuslikud sviidid
- 7 erinevat konverentsisaali kuni 500 inimesele
- à la carte restoran, mis sobilik ärilõunateks, sõpradega kohtumiseks ning rühmade toitlustamiseks
- loodusest inspireeritud hoolitsused wellness-keskuses
- lõõgastavad elamused spaas
- lõbus ja aktiivne ajaviide siseminigolfis
- meeleolukad peod ööklubis

Ootame Teid külla!

STRAND
SPA & Conference Hotel

Siim Aimla

Aasta muusik 2011

Tänavuseks aasta muusikuks valitud džässmuusik ja arranžeerija Siim Aimla jõuab tõesti palju: ta on seotud kolme bigbändiga, annab saksofonistina kontserte ja peab Otsa-koolis pedagoogiametit. Enamgi – ta teeb seda suure kire ja põlemisega.

Tekst: KATRE KOIT Fotod: SCANPIX/POSTIMEES

Palju õnne aasta muusiku tiitli puhul! Kuidas sa suhtud sellisel tasemel tunnustusse: kas tunned heameelt või hoopis suuremat vastutust?

Sisemuses kindlasti tiksud midagi, sest see on ikka väga suur nimetus – aasta muusik. Pean püüdma seda tasapisi välja teenida. Teisalt peab alati vaatama, mida ja kuidas teha, ka siis, kui tunnustust ei oleks tulnud. Selles mõttes ei ole minu jaoks midagi muutunud.

Kas sa oskad täheldada oma muusikuteel erinevaid etappe või on need pigem eri kihistused, mille vahel sa liigud ja tegutsed?

Esimene tööalane etapp algas siis, kui tulin pärast õpingute lõppu Soomes Eestisse tööle. Tolleaegne Otsa-kooli direktor Madis Sander kutsus mind kooli tööle – bigbändi juhtima ja popi-džässi osakonna suunajuhiks. See oli esimene suurem samm, mis on minu pärastist elu väga palju mõjutanud. Tänu sellele olen ma ilmselt saanud võimaluse tegutseda ka koos Politsei ja Piirivalve Bigbändiga ning Estonian Dream Big Bandiga. Hiljem andsin suunajuhi töö edasi järgmisele inimesele, Virgo Sillamaale. Nüüd on tema kangesti hoos ja minu jaoks on see etapp läbi saanud. Väga tore, kui mõni asi ka läbi saab – vahepeal tuli erinevaid kihistusi ainult juurde.

Milline on teadlike valikute ja juhuse suhe sinu karjääri kujunemisel?

Mida kaugemale ajas tagasi vaadata, seda rohkem juhust oli. Valikud hakkavad tulema alles praegu. Teadlikud valikud olen seni teinud samuti suuresti juhuste läbi – keegi on midagi pakkunud ja minu valik on olnud lihtsalt „jah“ öelda. See ongi olnud minu jaoks peaaegu ainus valik, olen väga vähe „ei“ öelnud.

Oled erakordselt tegus muusik. Mis sind ajendab, kas edevus, raha, protsess ise või mõni muu põhjus?

Nii naljakas kui see ka ei ole, kannustab mind kõige rohkem kohusetunne nende

ees, kellele olen midagi lubanud. Olen siiamaani kohutavalt kergekäeline lubaja ja püüan kõik oma lubadused ka täita. Eks natuke on minus kindlasti edevust ka, eriti suurte ja säravate projektide puhul, kuigi mulle endale meeldivad väikesed säravad asjad rohkem. Aga tööd on mitmesugust. Näiteks kuulub minu elu juurde pilli harjutamine, sest ma pean oma oskusi lihvima ja soojas hoidma. Arranžeerimise või muusika kirjutamise tööd – nendega venitan tavaliselt viimase minutini, tegema ajendab ikka põhiliselt kohusetunne.

Mille järgi sa valid muusikuid, kellega koos töötad?

Kui tegemist on valmis kollektiiviga, pole midagi valida. Aga kui antakse valida näiteks kolme bigbändi vahel, siis valin selle järgi, kelle profiil mulle paremini sobib. Valikuvõimalus on suurem siis, kui panen ise mingi projekti jaoks bändi kokku. Siis otsin kõige

paremad muusikud, keda tean. Õnneks on enamik Eesti parimatest džässmuusikutest minu head sõbrad, nii et sellega ei ole probleeme.

Kuidas mõjutavad koostööprojektid sind ennast muusikuna?

Olen tegelenud erinevat liiki muusikaga. Džässi olemus ongi erinevate asjade süntees. Nii-öelda imelike asjade arranžeerimine või asjade imelikuks arranžeerimine eeldab päris palju muusika kuulamist ja tutvumist erinevat laadi muusikaestetikaga. Muusikapildi veidi kõrgemalt vaatamine arendab kindlasti väga palju silmaringi. Teiste heade muusikutega koostööd tehes õpin alati midagi ja loodetavasti aitab õpitu saada mul paremaks muusikuks. Õppimine on lõputu protsess.

Millest sõltub muusiku läbilöögivõime?

Olen selles suhtes väga vanamoodne. Maa ilmas räägitakse palju turundusest, kuid muusiku kõige tähtsam läbilöögivõime on see, kui ta mängib hästi pilli, ja laulja puhul see, kui ta laulab hästi. Hea käsitööoskus on väga- väga oluline. Eriti vajalik on, et pillimängu oskuse kõrval oleks inimesel ka midagi öelda. Kui need kaks asja kokku saavad, siis ongi inimene läbi löönud, sest siis tahetakse teda kuulata. Ja kui teda kuulata tahetakse, siis kutsutakse teda igale poole, siis ei pea ennast müüma. Ekstra enda müümine ei taga veel läbilööki.

Mis eristab praeguseid muusikaõpilasi ja neid, kellega sina koos koolis käisid?

Mul on tunne, et meie praegused rütmimuusika õpilased on palju targemad ja avatumad, kui näiteks mina omal ajal olin. Tundub, et nad on ka täiskasvanulikumad. Teisalt käiakse praegu väga vähe kontsertidel, kuigi pakkumine on tohutu. Minu kesk-kooli ajal oli džässi kohta infot märkimisväärselt vähem – kõike pidi ise õngitsema. Meil oli nälg ja sedapidi vaakum tõmbab, paneb rohkem ise tegema. Praegu on info üleküllus: väga raske on infol ja infol vahet teha.

See ajab noori kohati päris hulluks ning nad kaotavad vahel pea, ei leia oma teed.

Kas sa näed sellega seoses ka muusikaõpetaja vastutust?

Õpetaja sõnal on kohutavalt suur kaal ja sellepärast peaks õpetaja alati mõtlema, mida ta ütleb. Ühest küljest peaks ta olema konservatiivne ja oma väärtushinnanguid selgelt väljendama, teisest küljest peaks ta olema ka avatud uutele mõtetele. Kui ta seda on, saab õpilane võtta üle tema head omadused ja mõtted ning ülejäänule vastanduda. Õpilane võib kunagi ringiga tagasi jõuda ja tõdeda, et asjad käivadki tegelikult nii, nagu õpetaja ütles, aga enne seda peaks ta jonnima ja arvama, et on ise targem. Õpilasel peaks olema soov õpetajast paremaks saada. Selgete mõtetega inimesest on lihtne aru saada ja tugevat arvamust on lihtne omaks võtta – või sellele vastanduda – ning juba ongi õppeprotsess käivitunud.

Mida oled sina oma õpetajatelt üle võtnud ja mida teed teisiti?

Minu elus on olnud mitmesuguseid õpetajaid. Ega ma teadlikult kedagi otseselt ei matki, aga tugevad isiksused on andnud mulle kindlasti nippe ja teadmisi sellest, mida muusikas tähtsaks pidada. Samuti olen saanud õpetajatelt elementaarse muusikalugemis- ja muusikakuulamisioskuse. Mulle avaldab siiani väga tugevat mõju mu klaveriõpetaja Ülle Sisa, samuti Helju Tauk – kuldne õpetaja! Nemad kaks rääkisid ka muusikast, mitte ainult tehnikast. Teistmoodi on ilmselt see, et ma tahaksin olla teistsugune õpetaja, kui ma olen. Kohati tahaksin olla rangem, kuigi mulle meeldiks, kui ma ei peaks seda olema. Õnneks tahab enamik õpilasi ise väga tööd teha: mitte mina ei taha teha tundi, vaid õpilane tahab tundi tulla. See peaski nii olema. Korralik õppeprotsess on selline, kus õpetaja muudab ennast võimalikult kiiresti kasutuks.

Kas sa mäletad oma esimest kontserti?

Mul on meeles, kuidas ma käisin teatris „Savoy balli“ vaatamas. Olin väike poiss ja ma ei mäleta, kas see mulle meeldis või mitte, aga ma mäletan istumist ja neid kleite ja frakke, mida laval kanti – see oli ju operett. Tänapäeval ma operetist suurt lugu ei pea, esimene trauma oli niivõrd suur.

Mis võiks olla Eesti džässis paremini?

Eestis puudub praegu džässikollektiiv, keda riik toetaks – džässi esinduskollektiiv või uue muusika kollektiiv, kui soovite. Meil on ERSO ja Tallinna Kammerorkester, ooperiteatrid ja kõik muud, aga samal ajal, kui riik annab akadeemilisel tasemel džässi kõrgharidust, ei ole Eestis ühtegi muusikakollektiivi, kuhu tööle pürgida ja järjepidevalt džässi alal tööd teha. See võiks olla Estonian Dream Big Band. Kui tahta kvaliteeti, peab

Aasta Muusik 2011 Siim Aimal
tütar Aino ja poeg Johani seltsis

Eriti vajalik on, et pillimängu- oskuse kõrval oleks **INIMESEL KA MIDAGI ÕELDA.**

töö olema järjepidev ning pakkuma väljundit džässmuusikutele või sel alal hariduse saanud inimestele ning miks mitte ka kõrgelt koolitatud heliloojatele. See pool on meil vaeslapse osas. Muusika rahastamine ei ole Eestis väga laiapõhjaline: toetatakse ainult klassikalist muusikat, mis ei ole minu arva-tes õige. Ma pean oluliseks publiku mitmekülgset harimist. Kui džässi on väärtustatud juba nii palju, et seda õpetatakse Eesti Muusika- ja Teatriakadeemias, peab selle ka inimeseni viima. Kui kultuuriministeerium on hakanud viimasel ajal pöörama tähelepanu eesti algupärandi levitamisele, mis on väärt eelistus, siis see võiks ka muusikas nii olla. Loomulikult peab hoidma elus sümfoniilise muusika kultuuri ja ooperi ja muu, aga elu-õiguse peaks andma ka teistele valdkondadele.

Kas bigbändimuusika on tarbe- või kontserdimuusika?

Bigbändi nimi ei ole väga hea ja atraktiivne, sest toob kohe silme ette Glen Milleri, ent sedasorti muusikat ei peeta tänapäevase džässorkestri tegemisel silmas – pigem ikka sellist muusikat, nagu teevad Maria Schneider ja Vince Mendosa. Bigbändimuusika, millest osa moodustab rokkdžäss, kvalifitseerub kontserdimuusikaks, ehkki ka

tantsumuusikas ei ole iseenesest midagi halba. Väga suur osa muusikast, mida me tunneme, ongi algupärast tantsumuusika, võtame kas või vanamuusika.

Kuidas sünnib Klassikaraadio iganädalane saade „Jazzkliinik“?

Vanasti läksin ma oma plaadiriivli juurde, valisin seal toredad salvestised ja läksin stuudiosse saadet tegema. Aga mul hakkavad plaadid otsa saama. Sellepärast olen käinud nii raadio fonoteegis uudistamas kui ka sõpradelt üht-teist laenanud. Õnneks antakse välja päris palju ka uusi plaate, nii Eestis kui ka mujal. Hea meelega mängin vanemat muusikat – 1950. ja 1960. aastate džässi, mis on peavoolu põhiaeg. Tutvustan džässi laias mõistes.

Mida tähendab sinu jaoks su autoriplaadi ilmumine?

Olen olnud seni selles mõttes rangelt džässmuusik ja teinud plaate müügiedule mõtlemata – nii lapsik kui see ka ei ole. Minu jaoks on autoriplaat nagu visiitkaart või kilomeetripost. Saan anda selle inimestele visiitkaardi asemel, et näidata, milline ma muusikaliselt olen. Kui vahel kuskil kontserdil keegi plaadi ostab, on tore, aga see ei ole esmatähtis.

Jazzkaar mere ääres

23. Jazzkaare festival toob Tallinnasse kuueteistkümne maa esinejad ning kontserdid toimuvad 20.-29. aprillini samas suurusjärgus Eesti linnas. Tallinnas on Jazzkaare kodu on esimest korda mere ääres - spetsiaalselt festivaliks püstitatud ainulaadses Merepaviljonis reisisadamas.

Tekst: ANNE ERM Foto: JAZZKAAR

Festivali peaesinejatest on tuntuim Norra saksofonisti, Euroopa džassi ühe põhiarhitekti Jan Garbareki grupp, milles teeb kaasa India kuulsaim löökpillivirtuoos Trilok Gurtu. Klubimuusika sõbrad on ammu oodanud acid-džassi stiili tippkollektiivi Brand New Heavies Inglismaalt. Maailmamuusika austajad on imetlenud Mali pimedate lauljate Amadou & Mariami loomingut – see ansambel teeb nüüd Eestis oma debüüdi, esinedes 2. aprillil ilmuva uue albumi Folila kavaga. Noorim peaesineja on 33-aastane USA lauljatar Lizz Wright, kelle esialbum „Salt” (2003) ei vaimustanud mitte ainult meie džassi esileedit Hedvig Hansonit, vaid on kirkastanud ka paljusid teisi muusikasõpru. Praegu kuulub sameitse häälega Wright juba kindlalt Ameerika džässslauljate paremikku.

Jazzkaarele saabuvad ka džassi kodumaa praeguse aja edukaimad artistid: altsaksofonistide esinumber Rudresh Mahanthappa oma India muusikast inspireeritud kavaga Samdhi ning üks armastatumaid bassiste Christian McBride, kes võitis viimasel Grammyde jagamisel koos oma orkestriga teise Grammy. Euroopa džassi tulevikuvisioni näitavad meile paljude maade noored tipud, nagu näiteks romantiline Tingvall Trio Saksamaalt, The Flow Austriast, Kaja Draksler Acropolis Quintet Sloveeniast, MeTall-OPhone Prantsusmaalt, Jo Stance Soomest ja teised. Ainulaadne koostööprojekt on Eesti-Läti-Leedu ansambel Baltic Express, kus teeb kaasa Fääri saarte erilise väega lauljatar Eivør.

Eesti muusikud on sel korral festivalil esindatud suurte projektidega: Estonian Vocal Galal esinevad üheksa suurepärasest džässslauljast eesotsas Silvi Vraidi ja Hedvig Hansoniga, Tõnis Mägi astub üles koos suurekoosseisulise bluusiensambliga ning Raul Vaigla ja teised meie bassiässad ühendavad loominguenergia ansambelis Aces of Basses. Veel saab Jazzkaarel näha-kuulda mullu noore džässitalendi preemia pälvinud Joel Rasmus Rimmelit, Oleg Pissarenkot, Jaak Sooäär, duot Raivo Tafenu – Meelis Vind, ansamblit UMA koos klavessiiniduoga ja paljusid teisi. Kõige väiksematele muusikasõpradele pakub küllakosti imearmas taani ansambel Djanzz.

Pühapäeval, 22. aprillil kutsub Jazzkaar tallinlasi avastama Kalamaja selliseid põnevaid paiku nagu Kalamaja parki, kultuurikolomeetrit, Kalju kirikut, F-hoonet ja Estonia klaverivabrikut, kuhu on prii sissepääs. Ja muidugi antakse festivali kuld sponsori Elioni toetusel kuuendat korda üle džässiauhinnad.

Noored muusikud täidavad Tallinna tänavad ja pargid hoogsa muusikaga ning igäüks võib tunnetada, et kevad ja Jazzkaar on lahutamatud.

Helide taltsutaja

26. jaanuaril oma 80 aasta juubelit tähistanud dirigent, arranjööri ja pianist Peeter Saul on Eesti kergemuusika tõeline *grand old man*, elav legend. Saul on õnneliku dirigendisatusega mees, sest orkestrid ja publik on teda rohkem kui viiekümne laval oldud aasta jooksul kõikjal soojalt vastu võtnud.

Tekst: RIINA LUIK Fotod: JAREK JÕEPERA JA SCANPIX

Maestro Peeter Saulil on, mida oma mitmekümne aasta pikkuselt muusikuteelt meenutada, ning ta muheleb soojalt, kui jutt pöörduv neile kaugetele, tema jaoks loominguiliselt nii õnnelikele ja tõiste aastatele. Saul puistab justkui möödaminnes lugusid ja juhtumisi, seiku ja tähelepanekuid ning kui vaja, võtab appi ka miimika ja muidugi käed – mida muud võiks oodata dirigendilt, kui ta räägib muusikast!

Alates 1960. aastatest, mil Saul tegi oma dirigendibüüdi ENSV Riikliku Filharmonia estraadiorkestri ees, jätkates hiljem legendaarse Eesti Televisiooni ja Raadio estraadiorkestri dirigendi ja peadirigendina, on tema nimi ajapikku muutunud Eesti estraadimuusika lahutamatuks osaks ja saanud selle helisevaks sünonüümiks: ütled estraad, mõtled Saul.

Tema taktikepi all kõlanud kergemuusika saatel on üles kasvanud mitu põlvkonda eestlasi ning tema vaimustavad orkestratsioonid lääne pophittidest olid ainus võimalus kogu Nõukogude Liidus kuulda seda muusikat elavas ettekandes. Mis seal

salata – Saul suutis nii mõnegi seni vaid raadio Luxembourgist kuulnud loo oma ülihea muusikamaitse toel suuremaks ja ilusamaks kirjutada. Ta tunnistab, et oli selle dirigeerimisega nagu oli, kuid tema orkestratsioone ihaldasid tööpoolest mängida orkestrid üle kogu toonase N. Liidu. Veel praegugi saab ta siit ja sealt ilmanurgast telefonikõnesid selle kohta, et mõni lugu on taas laval kõlanud.

Viis aastat tagasi jättis Peeter Saul juubeli pidamise kus see ja teine, sest taas ootas teda Moskvas orkester ja saalitäis publikut. Nüüd on maestro küll pisut hoogu maha võtnud, kuid muusikata ei saa ta oma sõnul elada päevagi. Saul on jäänud idealistiks, kes otsib muusikas eelkõige ilu ehk köitvat meloodiat ja kaunist harmooniat. Sellest algab tema jaoks tõeline, ajaproovile vastu pidav heliteos – muusika, mida tal on olnud õnn tuua kuulajateni üle poole sajandi.

Maestro, olete kord öelnud, et laulja algab häälest. Kuid millest algab dirigent?

Dirigent algab soovist juhatada. Ja see soov peab olema tugev, kui võtta arvesse, et muusikuid on orkestris kümneid kordi sinust rohkem. (Naerab.)

Kas seda võib mõista ka kui inimese iseloomust tulenevat vajadust end kehtestada, soovi domineerida?

Ei, see pole mitte niivõrd soov ennast kehtestada – kuigi dirigent peab end paratamatult kehtestama –, kuivõrd soov panna muusika koos orkestriga helisema.

Kuidas selle soovi, õigemini selle ilmnemisega teie enda puhul lood oli: kas see küpses tasapisi või mäletate mingit konkreetset äratundmise hetke?

Sellele, kui konkreetne see hetk oli, ei ole võimalik vastata. Mul olid ju kodus viiuldajast isa ja laulupedagoogist ema näol olemas elavad eeskujud – selge, et mul polnud muusikast pääsu!

Kas te mäletate veel seda hirmu- ja joovastusesegust tunnet, mil te esimest korda dirigendina orkestri ette astusite?

Mul oli orkestri vastu tohutu respekt, seda kohe kindlasti, kuid seda tunnet, et mul jalad oleksid värisenud, ma ei mäleta. Küll aga mäletan oma hämmeldust, et see asi ei läinud esimesel korral päris nii, nagu mina tahtsin. (Naerab jälle nakatavalt.)

Orkester löi sõrad vastu?

Ei lõonud sõrgu vastu, kuid see polnud see, mida ma ootasin. Päris sellist juhust, kus tajun, et orkester ei taha koostööd teha ja mind lausa kiusab, ei ole mul õnneks olnud.

Kuid olgem täpsed: konservatooriumis õppisite te klaverit ja koorijuhtimist. Orkestrite dirigeerimise juurde jõudsite palju hiljem, alles pärast ülikooli lõppu.

Enne konservatooriumi õppisin ma kolm aastat Tallinna Polütehnilises Instituudis (nüüdses Tehnikaülikoolis – toim) inseneriks. Lahkusin seal kolmandal kursusel, mil mind ei saanud enam vanuse poolest sõjaväkke võtta, ja asusin konservatooriumi klaverit õppima. Kuid mulle sai üsna peatselt selgeks, et ega minust tegelikult selles vanuses enam väga head pianisti ei saa. Uno Naissoo kutsus mind muusikateooria osakonda üle. Õppisin seal, mis ma õppisin ... aga õnneks oli mul nii palju oidu, et minna pärast lõpetamist Leningradi konservatooriumi end orkestri-dirigeerimise alal täiendama. Sain haruldase võimaluse õppida niisuguste meistrite nagu Nikolai Rabinovitš ja Ilja Mussin käe all.

Nende juurde ei pääsenud õppima mitte igäüks. Kuidas see teil siiski õnnestus?

Väga lihtsalt! Kuid täpsustusena olgu öeldud, et ma ei õppinud Leningradi Konservatooriumis mitte päevases osakonnas, vaid tol ajal oli selle õppevormi nimetus kaugõppe aspirantuur. Sinna said õppima asuda juba muusikalise kõrghariduse saanud noored.

Mäletan seda kõike nagu eilset päeva: kolmandal korrusel olid Mussini ja Rabinovitši dirigeerimisklassid – nr 28 ja 29. Läksin Mussini juurde ja ütlesin, et olen Tallinnast, tema vastu: „Ma tean küll, seal on ju Nee-me Järvi, Roman Matsov ja Sergei Prohhorov!“ Muidugi ma pelgasin seda ettemängimist, sest seal juhatasid noored poisid nagu Karajanid – millised käed, millised liigutused! Peale selle oli konservatooriumis selline komme, et dirigeerimisklassi tunnid olid lahtised – kõik, kes tahtsid, võisid seal toimuvat kuulata-vaadata.

Olin näost punane ja täiesti läbimärg, kui juhatama pidin minema. Oli tahtmine jalga lasta, aga enam ei sobinud, olin ju ise palunud end nimekirjas viimaseks tõsta. Tuli minna! Ma tunnistasin Mussinile pärast vastuvõttu ausalt, et ma ei oska dirigeerida, kuid tahan väga õppida. Palusin tal minusse suhtuda kui tudengisse, kes ei tea dirigeerimisest midagi ja kel pole midagi muud peale tohtu suure soovi seda õppida.

Mis dirigeerimine oma olemuselt tege-likult on?

Lubage, et kasutan siinkohal Mussini sõnu: „Dirigeerimine pole elukutse, see on hoius.“ Igal juhul on see midagi, mille kaudu sa ka ise arened ja täiened.

Väga sageli räägitakse dirigentide isikupärast ja isikupärasest dirigeerimisstiilist. Milles avaldub dirigendi isikupära teie jaoks?

Teate, neid nn isikupäraseid vehkijaid on kümme korda rohkem kui väga häid ja tõeliselt isikupäraseid dirigente. Mis on dirigeerimine? Oma muusikaliste kavatsuste realiseerimine oma käte abil orkestri ees. Saad juhatada vaid nii, nagu see teos sinu enda sees heliseb. Ja selle kõige väljendamiseks on manuaalne tehnika, mingeid muid vigureid pole siia juurde vaja.

On kaks asja, mida dirigent peab briljantselt oskama: väljendada käte abil tempot ja meloodiat. Kuid kui tihti me näeme, et kehtib justkui reegel, et mida kõrgemale käed tõusevad, seda uhkem! Kui küsisin Rabinov

sed olen saanud ERSO eelmise peadirigendi Nikolai Aleksejevi Mahleri-ettekannetest.

Kas ja kuidas tajute teie muusikas praeguseid muutusi, millest nii palju räägitakse?

Muusika on dualistlik protsess: alati mängitakse nii ajaproovi läbi teinud head muusikat kui ka uut, mis on veel juurdumata, kristalliseerumata ning millel pole veel ajaproovile vastupidavuse pitsertit.

Mis on muusika? See ei ole mitte pelgalt rütm ja harmoonia, vaid eelkõige meloodia – kui meloodiat ei ole, pole minu jaoks ka muusikat. Tänapäeval on palju heli- ja laululoojaid, ent ilusat, meelde jäävat meloodiat kuuled harva. Meloodia on see, mille võtate kaasa operist või kontserdisaalist ja mida

väga Moskva ja Peterburi saale ja sealset õhkkonda.

Mõistan, kuid kui peaksime valima teie sünnipäeva auks soovipala?

Võib-olla oleks see mõni Tšaikovski sümfoonia, näiteks viies. (*Saul ümised kohe selle algustakte ja tema käed hakkavad tegema dirigeerimisliigutusi.*) Kuid mulle on väga armas, sümbolne ja ka saatulik üks plaat: Boston Popsi plaat, millel on võrratus seades Beatles'ite hitid. Kuulasime seda plaati 1970ndatel koos Neeme Järvi, kes selle mulle Soomest tõi, öö läbi aina uuesti ja uuesti ... Eriti „Yesterday“ oli nii kaunis, et kuulasime seda nagu ära tehtud.

See ja paljud teisedki tol ajal kuulatud väga head estraadiorkestrid said minu jaoks

Mis on dirigeerimine? Oma muusikaliste kavatsuste realiseerimine OMA KÄTE ABIL ORKESTRI EES.

vitši käest, kuidas saavutada ilusat dirigeerimisliigutust, vastas ta: „Kas te olete kunagi elus remonti teinud? Meenutage seda liigutust, kuidas te pintsliga töötasite. Lõdvalt tõmmates jääb maha paks värvikord, aga liiga tugevalt pintslile surudes jääb kiht liiga õhuke. Et saada ilus lõpptulemus, peavad käed liikuma ühtlaselt ja sujuvalt.“

Te ise pole kunagi õpetajaametit pidanud – selliste teadmiste ja kogemuste pagasi juures, nagu teil on. Miks?

Ma ei tea, miks. Võib-olla tagasihoidlikkusest, mida mul üldjuhul vähe on! (*Naerab müri.*) See pole mitte uhkus, vaid tagasihoidlikkus – kuidas ma lähen end ise pakkuma ...

Olete oma pika karjääri jooksul juhatanud valdavalt kergemat muusikat kõikvõimalike orkestrikoosseisudega. Kas teie jaoks on vahe, mida ja kellele juhatada?

Sel ei ole mingit vahet, kas juhatada sümfoonia- või kergemuusikaorkestrit (*ingl symphonic pop orchestra – autor*). Erinevus on ainult heliloomingus, mida mängitakse. Ja on mõneti hämmastav, kui raske on aegajalt ka suurte ja muidu nii kogunud sümfooniaorkestritel mängida kergemat muusikat – ei tajuta akorde, sünkoope ega muud, sest pole tunnetust.

Kas te naudite endiselt kontserdil käimist või jälgite nüüd pigem Mezzo ülekandeid?

Oma abikaasa Heli suureks rõõmuks istun ma terved päevad arvuti taga ja kuulan, kõrvaklapid peas, muusikat. Käin jõudumööda ka kontsertidel. Viimased eredamad elamu-

suudate järele ümiseda. Verdi ooperite esitenduste järel ümises terve Milano kuu aega nende meloodiaid.

Veel viis aastat tagasi käisite Moskvast juhatamas.

Jah, aga mu viimane ülesastumine oli pärast seda Tšaikovski saalis ühe sealse dirigendi juubelil. Legendaarset Moskva estraadiorkestrit, mille peadirigent oli Juri Silantjev, hakkasin juhatamas käima juba kuuekümnendatel ja sinna kutsuti mind ka teiseks dirigendiks. See loominguine sõprus ja koostöö on kestnud ümmarguselt viiskümmend aastat. Kuid ma arvan, et selle koostöö põhiiva pole mitte niivõrd minu väga erilises dirigeerimises, vaid minu orkestratsioonides, mida nad väga armastavad. Julgen öelda küll, et seda asja ma oskan hästi teha. Mul ei ole küll absoluutset kuulmist, kuid relatiivne kuulmine on see-eest väga täpne. Praegu mul ühtegi orkestreeringut töös ei ole, viimane koostöö oli mõni aeg tagasi Jaroslavl'i orkestriga.

Kui teile antaks siin ja praegu vabalt valida partituur, orkester ja saal, siis ...

Oi, seda on väga raske öelda, mis siis saaks, sest mul ei ole kindlat lemmikeost, mida ma alati mängin. (*Saul avab oma muusikatoas kapid ning viitab partituure ja partiisid pilgeni täis riulitele.*) No vaadake, kõike seda olen ma juhatanud ja tahtnud – mida ma siit kõrvale jätan?

Orkestri puhul on minu jaoks rahulolu tekkimise eelduseks kaks asja: peab olema väga hea orkester ja ta peab musitseerima, mitte pelgalt mängima. Armastan

täiuse eeskujuks, mille poole ma ka ise tahtsin arranžeerijana liikuda. Seal algaski tegelikult minu orkestreerimistöö suurte orkestrite jaoks. Mina julgen küll tunnistada, et mul on olnud eeskujusid ja iidoleid.

Toonases Nõukogude Liidus teil selles vallas tõelisi konkurente vist polnudki?

Ausalt öeldes ei olnud tõesti. Kui ma oma arranžeeritud lääne lugusid üle terve Venemaa juhatasin, või juhatasid neid teised, ei krimpsutanud keegi nina ega ähvardanud tsensuuriga.

Kas juhatasite taktikepiga või ilma?

Nii ja naa. (*Heli toob kõrvaltoast vaatamiseks vtlatariäie dirigendikeppe.*) Moskva helisalvestuse stuudios oli üks garderoobihoidja, kes tegi vabal ajal dirigendikeppe – häid ja kergeid, kuid ei pannud neile otsa mitte naturaalselt korki, vaid kaunistas need värviliste rõngakestega. Läksin ühe sellisega kord Mussini juurde tundi. Ta küsis: „Mis asi see veel on? Sellega juhatatakse ehk tsirkuses, aga Brahmsi ja Beethoveni jaoks ei sobi see mitte!“

Kas te teeksite midagi tunduvalt teisiti, kui vaatate praegu tagasi oma pikale muusikas olnud ajale?

Ei, absoluutselt mitte – läheksin muusikas täpselt sama teed. Kuid kindlasti läheksin ma nüüd selliste õpetajate juurde nagu Mussini ja Rabinovitš õppima palju varem.

Kas te suudaksite olla kas või päeva ilma muusikata?

Vist mitte!

Heli Ernits

Helena Tuuling

Mari Kalmet

Anna Kelder

Meelika Mikson

Hingega muusika austajad

Seda, et viis noort võtavad endale eesmärgiks seista Eesti puhkpillitraditsioonide hea käekäigu eest ja näevad oma ülesannet selle muusika tutvustamises laiemale kuulajaskonnale, ei juhtu päris iga päev. Puhkpillikvinteti Estica naismuusikud tulevad aga just selle nimel igast ilmanurgast Eestisse kokku ning tulemuseks on kirglik ja hingestatud musitseerimine.

Tekst: AGNES MÄNNISTE Foto: EESTI KONTSERT

Estica on eesti noortest, enamjaolt välismaal pillimänguuskusi täiendanud muusikutest koosnev puhkpillikvintett, mille repertuaari keskmes on eesti heliloojate muusika. Kuigi kõik ansambli liikmed alustasid pilliõpinguid flöödierialal, on neli neist jõudnud erineval moel oma praeguse, uue instrumendi juurde.

Estica koosseisu kuuluvad flöödimängija Anna Kelder, oboemängija Heli Ernits, klarinetist Helena Tuuling, fagotimängija Mari Kalmet ja metsasarvemängija Meelika Mikson – seega on tegu klassikalise puhkpillikvintetiga. Noorte sõnul on nende eesmärk jätkata Eesti puhkpillikvinteti traditsioone ning tutvustada laiemale publikule põnevat muusikat, tehes seda austuse ja missioonitundega, ent nooruslikus-naiselikus võtmes.

Innustus legendilt

Ansamblesse töid noored interpreetid kokku nende ühised õpingud Eesti Muusika- ja Teatriakadeemias ning soov koos muusikat teha. Nüüdseks on Estica tegutsenud juba ligikaudu viis aastat ning eri riikides elavad viis noort tulevadki kokku peamiselt projektide jaoks. Kodumaal on nad andnud vaid üksikuid, valitud kodumaise kavaga kontserte, samuti on astunud üles ETV muusikasaates „MI!”

Eesti muusikat innustas neid eelistama aastatel 1942–1992 tegutsenud Jaan Tamme nimeline puhkpillikvintett – legendaarne kammermuusikaansambel, mis tutvustas siinkandis kõrgetasemelist klassikalist puhkpillimuusikat ja ka uudisloomingut. „Aukartust äratava kvinteti nime ümbritsev aura tekitas meis selle koosseisu vastu sügavama huvi. Kui hakkasin nende tegevuse kohta rohkem teavet otsima, selgus, et tänu selle ansambli aktiivsele tegutsemisele on Eestis kvintetile üsna palju teoseid kirjutatud. Samal ajal pole paljusid neist üldse esitatud või on kantud ette suhteliselt harva,” selgitab tausta Estica oboemängija Heli Ernits.

Heli Ernits lisab, et kui selline muusikaline varasalv on olemas ning kui eesti tüdrukud esitavad eesti muusikat, on selles juba teatud omapära. Hakkajad piigad said kvinteti loomise ideele toetust ja julgustust sama teemaga tegelenud muusikateadlaselt Tiia Järgilt ning Ernits on sidunud Eesti puhkpillikvinteti ajalooaga ka oma doktorioõpingud.

Alustasid flöödiga

Mari Kalmet alustas lastemuusikakoolis flöödiõpinguid oma vanema õe eeskujul. Kuigi kodus oli olemas ka klaver, paistis flööt talle algusest peale huvitavam. „Puhkpill tundus olevat lihtsalt palju rohkemate võimalustega, nii-öelda sotsiaalsem instrument, millega saab mängida kaasa orkestrites ja muudes kooslustes,” ütleb Kalmet. Pärnu muusikakoolis kuulis ta aga kord ühe fagotiõpilase sütitavat mängu ja nii see pill

tal südame võitiski. „Fagoti heli oli soe ja lummas. Minus tekkis vastupandamatu huvi õppida just fagotti.”

Kuigi muusika oli Kalmetite peres elu loomulik osa, ei olnud Maril pilliõpinguid alustades eesmärki saada muusikuks. Huvi nii fagoti kui ka muusika vastu laiemalt kasvavas ja süvenes järk-järgult, viies tütarlapse esmalt õppima Tallinna Muusikakeskkooli ning mõni aasta hiljem juba Eesti Muusika- ja Teatriakadeemiasse.

Helena Tuuling, kes mängib Esticas klarinetit, astus muusikakooli oma vanemate soovitusel. Ehkki ta oleks tahtnud pillipuhumisega üsna peatselt lõpparve teha, veeneti teda ümber ja ta asus peale plokklöödi õppima ka klarinetit. Alles seejärel tekkis tütarlapsel pillimängu vastu suurem huvi ning nii juhtuski, et lõpuks õppis ta korraga nii plokklööti, klarinetit, saksofoni kui ka ristflööti. „Seda kõike oli vaja, et leida enda

ma puhkpilli, oli puhkpillimängijate pere tüdruku puhul selge kohe. Samuti teadis ta juba kooliajal, et tahab saada muusikuks. „Kui olin haige ega saanud kooli minna, siis muusikakooli tahtsin alati minna ja ma päris nutsin, kui mind keelati,” meenutab ta. Flöödi juurest aitas tal metsasarveni jõuda vanavara kogumisega tegelenud isa, kes tõi tütrele mängida ühe vana pilli. „Mind võluvad metsasarve meeldiv pehme kõla ja rikkalikud helivärvid, peale selle on metsasarvemängijad väga kokkuhoidevad ja muhe seltskond,” on ka Mikson oma pillist vaimustuses.

Kvinteti viies liige Heli Ernits ei plaaninud aga algul üldse muusikuks saada ning oli enda sõnul alati arvanud, et pillimäng jääb talle hobiks. Pärast keskkooli prooviski Ernits ülikoolis algul muud eriala õppida, ent kui kätte jõudis otsustamise hetk, tuli selgus kohe – oboe! Flöödi juurest oboeni viis teda enda sõnul ühest küljest juhuse, teisalt

Kui eesti tüdrukud esitavad eesti muusikat, on selles juba **TEATUD OMAPÄRA.**

jaoks kõige südamelähedasem pill – klarinet, mille kõla võlus mind kõige enam,” meenutab muusik. Juba 15-aastaselt lahkus Tuuling kodulinnast Põlvast, et jätkata õpinguid Tartus Tamme gümnaasiumis ja Heino Elleri nimelises Tartu Muusikakoolis. Koormus oli kahe kooli peale suur ning otsustavaks said hilised talveõhtud, mil neiu unustas end muusikakooli harjutama ... Gümnaasiumi poolelijätmine ja täielikult muusikaõpingutele pühendumine tundus loomulik.

Tuulingut võluvad klarineti juures enim arvukad nüüdisaegsed mängutehnikad, mida see muusikariist lubab kasutada, ja uskumatult lai diapason, mis võimaldab kombata vaikes nüansis nii kuulmiskiiri kui ka mängida kõrvulukustavalt valjusti. „Seetõttu imponeerivad mulle ka nüüdismuusika ja improvisatsioon – nii saan klarineti kõik omadused võimalikult ära kasutada,” kiidab ta oma lemmikinstrumendi võimalusi.

Muusikuks juhuse tahtel?

Ainsana viiest flöödiga alustanud tütarlapselt on selle instrumendi juurde jäänud püsima Anna Kelder, kes sattus muusika juurde juhuse tahtel. Muusikakeskkoolis istus ta algul hoopis klaveri taha, kuid vahetas selle õpetaja soovitusel flöödi vastu. Noort muusikut võluvad flöödi juures selle üheaegne lihtsus ja keerukus, samuti tõsiasi, et flöödi jaoks on olemas väga palju väärt repertuaari, nagu ka häid õppejõude ja mängijaid.

See, et Meelika Mikson hakkab mängi-

oobe erilisus: „Flööt on levinud pill ja ma otsustasin, et seda ma enam mängida ei taha. Oboe võlus mind oma salapäraga, see oli midagi uut ja põnevat.”

Eesti muusikal on hing sees

Estica esituses kuuleb Eesti muusikat märtsi lõpus, kui Tartus, Pärnus ja Tallinnas on kavas Jaan Tamme nimelise puhkpillikvinteti 70 aasta juubelile pühendatud kontserdid. Kvinteti liikme Meelika Miksoni sõnul ei pruugi eesti muusika alati väga atraktiivne tunduda, kuid selles on sügav sisu. „Selles on vae ja Eesti hing sees,” on ta kindel.

Ernitsa sõnul ei ole Estica eelistatud muusikas peamine mitte meelelahutuslikkus, vaid pigem võib sellest leida kurbust ja groteski. Kvinteti kava on vaheldusrikas – sellest leiab erinevas stiilis lugusid Cyrillus Kreegilt, Mati Kuulbergilt, Villem Kapilt ja Kuldar Singilt kuni Arvo Pärдини välja. Kõige põnevamaks peavad muusikud ise nende seekordses kavas kõlavat Kristjan Kõrveri uudisteost. Selle päris oma loo otsustas Estica heliloojal tellida samuti Jaan Tamme kvinteti traditsioonide jätkamise nimel.

Märtsikuistel kontsertidel plaanib Estica juhatada oma palad sisse tekstikatketega, aidates nii luua kuulajatel kaasahaaravaid seoseid ja muuta muusikakuulamise huvitavamaks. Puhkpillimängijatele valmivad spetsiaalselt selleks kontserdiks ka uued esinemisrõivad noortelt rõivadisaineritelt Anu Ernitsalt ja Pille Kungaselt.

Hannese

päev muusikas

Suur muusikasõber ja Eesti Kaitseväe Teavituskeskuse ülem, leitnant Hannes Võrno räägib oma muusikalistest elamustest ja eelistustest.

Tekst: KATRIN KLEIN **Fotod:** JAREK JÕEPERA JA ERAKOGU

Millise meloodia saatel meeldiks sulle hommikul ärkata?

Minu lemmikmuusika ärkamiseks on kindlasti kirjutanud Burt Bacharach, olgu see siis „The Look of Love” või „A House is Not a Home” või „Close to You”. Ärkama peab naeratusega ja alles siis võib avada silmad.

Milline võiks olla sinu äratuskella helin?

Ilus hääl, mis ütleb vaikselt mu nime.

Millise pala valiksid oma telefonihelinaks?

Mul on selleks juba päris tükk aega olnud Giacomo Puccini ooperi „Turandot” lõpuaaria „Nessun dorma” (eesti k 'keegi ei saa und'), mida esitab Beniamino Gigli. Ikka on kusagil keegi, kes ei maga ja helistab.

Mida kuulad hommikul tööle minnes?

Hans Zimmeri loodud *soundtrack*'i filmile „Blood Diamond”.

Mida kuulad sportides, päevitades, puhates või muul moel vaba aega veetes?

„Can't Take My Eyes off You” – seda on esitanud nii paljud artistid ja üks paremini kui teine. See lugu teeb mu tuju heaks ja paneb alati kaasa laulma.

Keda sa muusikutest kadestad? Kelle asemel tahaksid ise laval olla?

Gustavo Dudamel. Isegi paavst Benedictus XVI kuulas tema dirigeeritud Dvoráki üheksandat sümfooniat vahikäigus istudes.

Millal ja kus sa peamiselt muusikat kuulad?

Peamiselt kodus, kui pere või sõprade-külalistega õhtust sööme. Enamasti kuula-

Hannes Võrno suurõppusel Kevadtõrm 2006.

me meelsasti Mezzo telekanalilt kõlavat muusikat – kui moodne digilevi ikka töötab, mitte ei haki. Autos kuulan Klassikaraadiot.

Kui suur on sinu muusikakogu ja millest see koosneb?

See ei ole suur – ma ei kolleksioneerin muusikat kvantiteedi pärast. Tunnistan ausalt, et kogu see väärt muusika, mida ma naudinguga kuulan, on minuni jõudnud tänu väga hea muusikamaitsega inimestele, st sõprade, tuttavate ja lihtsalt armsate inimeste soovitusel või kingitusena.

Milline lugu teeb su tuju alati heaks?

Scott Joplini „The Entertainer“.

Milline lugu toob sulle pisara silma?

Mart Johansonini „Külm“. See toob mulle alati pisara silma, siiralt.

Kelle kontserdile tahaksid sa kindlasti minna, kuid pole veel käinud?

Noore kitarrivirtuoosi Sungha Jungi kontserdile tahaksin jõuda enne, kui ta suureks kasvab.

Kelle autogrammi sa tahaksid omada?

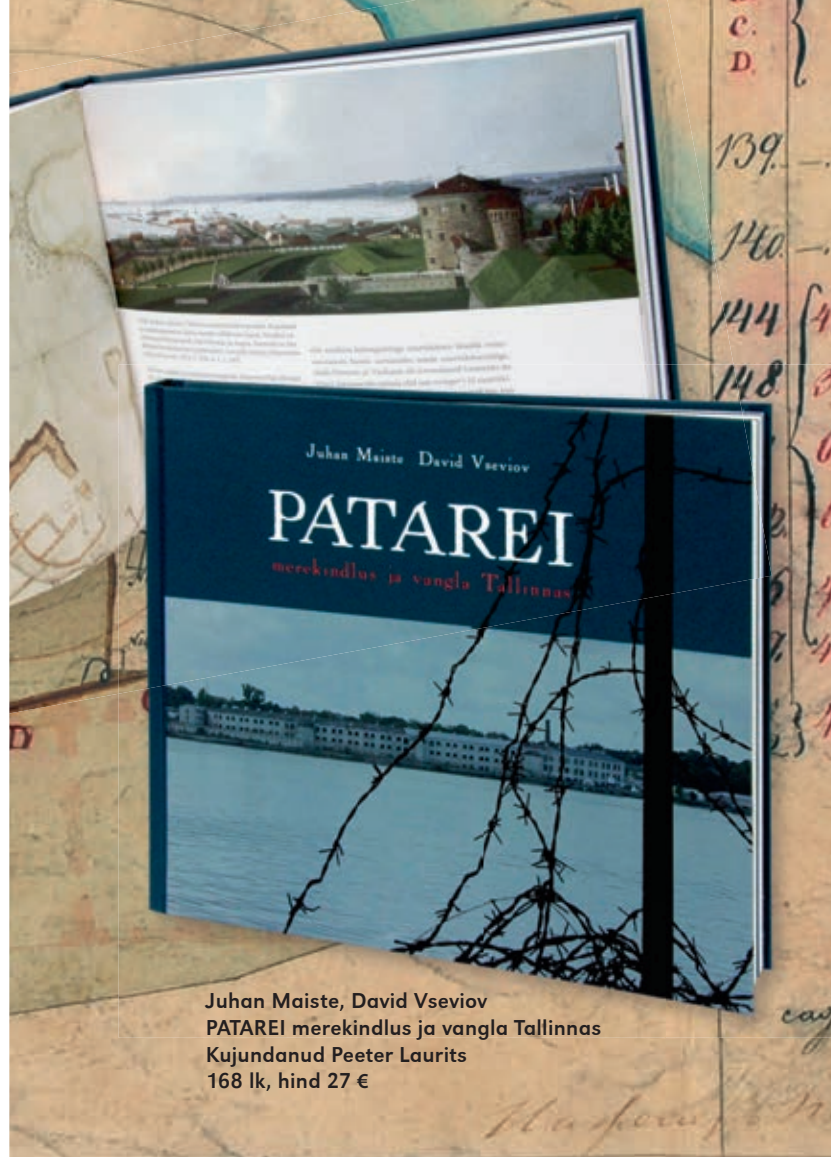
Mul ei ole autogramme omamise soovi ja ma pole kunagi selle nimel vaeva näinud. Kui tegin Belgradis Eurovisionil olles pilti koos Prantsuse moekeisri Jean Paul Gaultieriga, ütlesin talle, et seda fotot hakkab ta kunagi veel taga otsima ... Seega, ma aeg-ajalt lihtsalt rõõmustan oma silma maailma kahe kõige ilusama autogrammi imetlemisega: need on Lennart Meri ja Eduard Wiiralti omad. Neid saab ikka siinseal näha.

Milline lugu sobib kõige paremini lõogastumiseks pärast rasket tööpäeva?

Vaikus ... ja ilusal suvepäeval minu Moto Guzzi Griso 1200kuubisest mootorist kostvad kõrvupaitavad helid.

Milline lugu sobib sulle kõige paremini uinumiseks?

Ennio Morricone'i „Love Theme“ filmist „Cinema Paradiso“ – ei ole kahtlust, et seda muusikat kirjutades istus Jumal helilooja kõrval. Väga lähedal.

Juhan Maiste, David Vseviov
PATAREI merekindlus ja vangla Tallinnas
Kujundanud Peeter Laurits
168 lk, hind 27 €

Põnevate kaartide ja kronoloogia kõrval on teoses avaram mõtisklus teemal, mis on vangla ja mida ta teeb inimestega, nii müüride taga kui ka teiselpool, vabaduses.

Juhan Maiste: „Patarei on märk eksistentsi kõige sügavamatest vastandpoolustest. Metafoor, mis oma esteetilises vormis otsib uut ja väarikat algust, kus esteetikale liituku eetika ja inimeseks olemine...“

Dirigent Kaisa Roose: armastan muusikat!

Kaheksa aastat tagasi astus ERSO kontorisse üks hakkaja olemisega noor naine, kes tutvustas end dirigent Kaisa Roosena ja tegi orkestrile koostööettepaneku. Kodumaal sama hästi kui tundmatu, oli tal ometi ette näidata märkimisväärne karjäär võõrsil, nagu ka kogemused ja kõrge tunnustus – Taani aasta noor dirigent.

Tekst: RIINA LUIK **Fotod:** EESTI KONTSERT

Tallinna Konservatooriumis Ants Üleoja juures koorijuhtimist õpinud ja Taani Kuninglikus Konservatooriumis Michel Tabachniku orkestridirigeerimise klassi lõpetanud Kaisa Roosel oli toorkord tõesti, millele oma julget ettepanekut tehes toetuda: Taani Dirigentide Ühing oli teda pärjand lootustandva noore dirigendi preemiaga ning ta oli võitnud Taani Kuningliku Ooperi- ja Balletiteatri dirigendikonkursi. Peale selle oli talle juba vaimustunult aplodeeritud Rootsi ja Taani publik – tänuks las-teooperi „Portree” suurepärase juhatamise eest – ning Malmös olid suurt elevust tekitanud muusikalid „Kaspar Hauser” ja „Miss Saigon”. Viimane neist viis Rootsi muusikakriitikud noorest eestlannast sõna otseses mõttes pöörasesse vaimustusse ning oldi üksmeelele, et nüüd ei pea rootslased enam Londonisse muusikale vaatama sõitma, sest kõrgtasemel etendusi saab nautida Malmöski.

Roose dirigendisaatuse määras aga hoopis üks ootamatu seik, mis leidis aset mõni aasta enne neid sündmusi. Aastal 1997 ehk nn debüüdiaastal usaldati Roose kätte

Taani Kuninglikus Teatris Kim Helwegi balleti „Amor ja Psyche” maailmaesiettekande juhatamine. Roose tõdeb tagantjärele, et see oli hetk, kus ta pidi iseendalt küsima eelkõige ühe ja kõige olulisema küsimuse: kas ta tahab üldse dirigendiks saada või mitte. Ja ta tahtis!

Kaisa, sinu esimesest ja seni ühtlasi viimasest ülesastumisest Estonia kontserdisaalis koos ERSOga on möödas peaaegu päevapealt kaheksa aastat. Mis on vahepealsetel aastatel sinu enda jaoks olnud kõige olulisemad sündmused, edasimineked ja saavutused?

Minu peamine tööpõld on olnud kõik need aastad endiselt Taani: olen korduvalt juhatanud nii Århusi, Odense, Lõuna-Jüütima, Lääne-Jüütima kui ka Storströmi sümfooniaorkestrit. Esbjerg Ensemble'ile, kellega mind seob pikaajaline ja hea koostöö juba kümme aastat, on lisandunud nüüdismuusika ansamblid Ensemble 2000, Chamberplayers ja Århus Sinfonietta. Viimasega võtsime ette ka Hans-Henrik Nordströmi teose „Finnegan's” esiettekande (2006) ja plaadistamise.

Kaisa Roose koos
harfimängija
Tina Rehlinguga.

Kaisa Roose

Sündinud 19. märtsil 1969 Tallinnas

Haridus

1987 Tallinna Muusikakeskkool, koorijuhtimine
1992 Tallinna Muusikaakadeemia, koorijuhtimine (Ants Üleoja õpilasena)
1997 Taani Kuninglik Konservatoorium (orkestridirigeerimine; Franz Rasmussen, Tamás Vető, Michel Tabachniku õpilasena)
1997 teatridebüüt – Taani Kuningliku Teatri ballett „Amor ja Psyche”
1998 dirigendidebüüt – Odense sümfooniaorkestriga

Tunnustus

1997 Grethe Kolbe nimeline noore lootustandva dirigendi preemia Taani Dirigentide Ühingu

Juhatanud

Taani Kuningliku Teatri orkester, Malmö Muusikateatri orkester, Kopenhaageni Filharmoonia orkester, Taani Raadio Kontsertorkester, Århusi, Ålborgi, Odense, Lääne- Jüütima ja Lõuna- Jüütima sümfooniaorkestrid, Taani Filharmoonia orkester, Taani Kuninglik Kaardiväeorkester, Taani Kuninglik Puhkpilliorkester, Esbjerg Ensemble, Helsingborgi Sümfooniaorkester, Mikkelin Linnaorkester, Leedu Riiklik Sümfooniaorkester, Eesti Riiklik Sümfooniaorkester, Costa Rica Rahvuslik Sümfooniaorkester, Orquesta Sinfónica Nacional del Ecuador

distuse kõrval oli mul kõvasti tegemist Elisa kõrge palaviku ja magamata öödega. Nüüd, kus tütar on suuremaks sirgunud, on ta küll sageli minuga üle ookeani kaasa lennanud, aga olnud ka minu pikemate kontserdiperioodide ajal Eestis minu ema hoole all ning käinud kuu või paar Eestis lasteaias.

Miks valisid Eestisse ja Peterburi tulleks just Esbjerg Ensemble'i?

Märtsikuisel turneel on meil kaks peategelast: helilooja Per Nørgård ja harfisolist Tine Rehling. Tutvusin nende mõlemaga 2002. aastal Esbjergi rahvusvahelisel kammermuusikafestivalil. Mängisime tookord Per Nørgårdi harfikontserti nr 1 „King, Queen and Ace” („Kuningas, kuninganna ja äss”). Helilooja oli meie esitusest väga vaimustatud ning sai inspiratsiooni, et luua uus harfikontsert ja hulk sooloteoseid harfile, pühendatuna Tine Rehlingule. Sealt edasi kulgenud koostöö viljaks kujunes harfikontserti „Gennem Torne” esiettekanne (2004) ja plaadistus (2006) koos Esbjerg Ensemble'i ja Tinega. Kuna just Esbjerg Ensemble'iga sai mängitud selle esiettekanne ja tehtud plaadistus, siis loomuliku jätkuna võtsime ühiselt ette ka Per Nørgårdi 80 aasta juubelile pühendatud turnee. Per Nørgårdi võib pidada kõige tähtsamaks Taani

Salvestused

Per Nørgård. Teosed harfile ja ansamblile*

(Dacapo, 2006)

Esbjerg Ensemble

Solist Tine Rehling harfil

Dirigent Kaisa Roose

* Valiti ilmumise järel Taani kuu plaadiks.

Hans-Henrik Nordström. Finnegan's

(Dacapo, 2007)

Århus Sinfonieta

Dirigent Kaisa Roose

heliloojaks peale Carl Nielsen. Nørgård on olnud eeskujaks paljudele noorema põlve Taani heliloojatele ja teerajajaks praegusele Taani muusikaelule. Mul on ääretult hea meel, et mul on olnud võimalus temaga isikulikult tutvuda ning tema kohalolek proovides on alati minu jaoks inspireeriv nii muusiku, õpetaja kui ka inimesena. Alustame oma turnee Esbjergist, anname paar kontserti Rootsis, seejärel Peterburis, Tallinnas ja Pärnus ning lõpetame Kopenhaagenis. Esitame kaks Nørgårdi harfikontserti ja kaks tema lühemat kammerteost. Et meie see-

Kõige tähtsamaks sündmuseks pean aga OMA TÜTRE ELISA sündi 2007. aasta kevadel.

Kõige tähtsamaks sündmuseks pean aga hoopis oma tütre Elisa sündi 2007. aasta kevadel. See on muutnud mu elu kirjeldamatult ilusamaks, huvitavamaks, aga ka keerulisemaks. Nüüd jäävad paljud kontserdid mulle meelde seoses Elisaga: 2006. aasta talvel olin esimest korda Storstrømi Sümfooniaorkestri ees, kellel oli meil kavas Tšaikovski kuues sümfoonia. Ma olin tookord kuuendat kuud lapseootel ja me andsime kolme päeva neli (!) kontserti. Ma ei tea, kas ma jäin neile meelde oma suure kõhuga või sellega, et ma viimase kontserdi istudes juhatasin, aga tagasi kutsuti mind juba järgmisel aastal ning nendega koos olen hiljemgi korduvalt musitseerinud.

Kuna dirigenditööle ei tule pikad pausid kasuks, sai Elisa juba ühekuuselt passi, et lennata Ameerikast (meie praegune elukoht) Taani, kus ma juhatasin Lõuna-Jüüti-maa Sümfooniaorkestriga kooli- ja perekontserdisarjas kaheksatteist kontserti. See lend jääb mulle kindlasti elu lõpuni meelde. Päril valusasti on mees aga 2008. aasta Suså Uue Muusika festival koos Århus Sinfonietaga, kus kontserdi ja Taani Raadio otselin-

Tütre Elisaga
USA läänerranniku
Eesti päevadel
(2007).

kordsed kontserdid kuuluvad Eesti Muusika Päevade kavva, on meil esitamiseks ka noore eesti helilooja Liis Viira kaks teost: 2002. aastal kirjutatud „Liblikapüüdjad” ja teose „Book of Sand Grit” esiettekanne.

Kas elad endiselt Ameerikas ja käid Euroopas dirigeerimas? Kui sageli sa üldse kodu-Eestisse sattud?

Me elame abikaasa töö tõttu endiselt Ameerikas. Mõne aasta olime Atlantas, seejärel kolm aastat Los Angeleses ja nüüd elame kolmandat aastat Chicago lähistel. Eestis juhatasin viimati 2011. aasta talvel Estonia teatris „Traviata” ja „Luikede järve”. Käin Eestis korra-paar aastat. Siis lävin tihedalt oma kooliaegsete sõpradega ja aastast korra püüan üles otsida ka oma hea õpetaja Ants Üleoja.

Kas oled nüüdseks oma koha selles dirigentide mehises maailmas kätte võidelnud?

Ma ei ole võtnud seda protsessi kui võitlust. Olen lihtsalt teinud seda, mida ma kõige rohkem armastan – nautinud muusikat ja muusika tegemist.

Avastusretked koos Tšaikovskiga

Märtsis avavad lastele ukse muusikamaailma Tšaikovski „Lastealbumi” kontserdid Tallinnas, Tartus, Pärnus ja Jõhvis ning seda vormis, milles need tuntud palad seni veel kõlanud ei ole.

Tekst: AGNES MÄNNISTE Fotod: CORBIS

Eesti Kontserdi produtsendi Tuuli Metsoja sõnul pakub „Lastealbum” äratundmisrõõmu kindlasti paljudele – nii lastele kui ka täiskasvanuile. „Nii mõnigi on natuke klaverit õppinud ja ka „Lastealbumist” midagi mänginud. Need on toredad palad, kuid suurtel kontserdilavadel ei kõla need just tihti. Nüüd saabki kuulda tuntud lugusid veidi uudsemas ja põnevamas vormis,” selgitab Metsoja lastekontserdi kava koostamise põhimõtet. „Lastealbum” sobib tema sõnul eelkõige kuni 12–13-aastastele lastele.

Produtsendi sõnul on maailmas loodud rohkesti väärt muusikat, mis annab võimaluse selle lõputuks taasavastamiseks. „Alati ei olegi tarvis mõelda välja päris uusi asju. Juba loodud muusika puhul on huvitav leida iga kord oma vaatenurk või veidi teistsugune väljund,” ütleb Metsoja. Selle eest, et Tšaikovski „Lastealbum” seekord värskest kõlaks, on hoolitsenud helilooja Timo Steiner, kes on teose seadnud keelpilliorkestrile ja pianistile.

Igas linnas kohalik solist

Põnevust lisab seegi, et Tallinna Kammerorkestri kõrval on laval kaks pianisti – igas linnas mängib teose ühe osa kohalik väike solist. Nii saab publik kuulda, kuidas kõlab sama teos eri pianistide esituses. Kontserdi juhatab pianistist dirigent Mihhail Gerts. „Loodan, et ka dirigent ise põikab vahepeal klaveri taha ning lisab teosele värvikust,” lisab Metsoja ettevõtmisse veelgi põnevust. Tema sõnul on lastekontsertide puhul oluline, et laval oleks midagi paeluvat ka vaadata, mitte ainult kuulata: „Lastele tuleb jagada selgitust laval toimuva, pillide ja muusika kohta, sest neil ei ole veel nii suurt teadmiste pagasit kaasas kui täiskasvanutel.”

Nii ongi „Lastealbumi” kontserdi sõnalise osa võtnud enda kanda Raivo Järvi, kes on lastele lugusid jutustanud juba aastakümneid. Järvi kinnitusel kuuleb publik kontserdil lugu väikese Petja ja tema õe Nadja seiklustest ja kogemustest. Juttu tuleb muidugi ka heliloojast Pjotr Tšaikovskist ja teosest enesest ning veel selgitab Raivo Järvi noortele kuulajatele, mida üks või teine meloodia endast kujutab.

„Tšaikovski pühendas „Lastealbumi” oma vennalastele ning kirjutas teose mõõda Euroopat ringi sõites – seega räägin ma ka läbi erinevate maade rändamisest,”

lisab Järvi. Ta lubab omalt poolt nii rõõmu muusikast kui ka huvitavaid fakte ajaloost nii lastele kui ka nende vanematele. „Minu põhimõte on rääkida lastele nagu täiskasvanutelegi,” ütleb Raivo Järvi. Ta usub, et Tšaikovski kaunis muusika pakub äratundmisrõõmu talle endalegi, kuigi kontsertidel lugude jutustamise kogemus on tal pikk. Järvi sõnul saavad lapsed kontserdil elamuse tihti peale just silmaga nähtust.

Lapsed on kõigele avatud

Helilooja Timo Steiner ütleb, et ta armastab väga Tšaikovski muusikat ning on alati mõelnud, kuidas saaks olla sellega paremas suhtes lihtsalt kuulajana. „Nüüd avaneski selleks võimalus ja ma saan seekord Tšaikovskit kuulda mõnevõrra nüüdisaegsemas võtmes. Orkester seob klaveripalad tervikuks, jättes õhku võib-olla veidi rohkem nukrust ja ka rõõmu kui Tšaikovskil,” annab ta väikese vihje oma panuse kohta uude seadesse.

Asudes avastama muusikamaailma, on lapsed Metsoja sõnul kõigele avatud: „Nad on valmis minema kaasa kõigega, mis tundub vähegi huvitav. Sõltub meist, täiskasvanutest, kas me suudame pakkuda neile piisavalt põnevust.” Metsoja leiab, et kui vanematel on endal küllaldaselt palju kogemust ning nad julgevad viia oma lapsi erinevatele kontsertidele ja avada neile heliteoste taustu, siis suudavad ka lapsed leida enda jaoks palju köitvat.

„Täiskasvanutena üritame tihti sildistada, mis on lastekontsert ja mis mitte, kuid ka algklassilapsed on huvitatud ja võimelised kuulama n-ö suurte kontserte. Selleks tuleb teha nendega veidi eeltööd,” julgustab kontserdi produtsent lapsevanemaid. Loomulikult tuleks lastele korraldada muusikamaailmas ka lastepäraseid rännakuid ja avastusretki.

hooaja peatoetaja

Eesti Kontsert

igas linnas
oma väike pianist

E 12. märts kell 12
Vanemuise kontserdimaja

T 13. märts kell 12
Jõhvi kontserdimaja

K 14. märts kell 12
Estonia kontserdisaal

N 15. märts kell 13
Pärnu kontserdimaja

Pjotr Tšaikovski

"Lastealbum"

Timo Steineri uues seades klaverile ja keelpillidele *op. 39*

Solistid **Johan Randvere** (klaver) ja **Mati Mikalai** (klaver)

Tallinna Kammerorkester, dirigent **Mihhail Gertz**

Tekstid **Raivo Järvi**

Koostöös Tallinna Filharmooniaga

Kontsert kui elav ajalootund

Vanamuusikaansambel Hortus Musicus ja ajaloolane Jüri Kuuskemaa kutsuvad nende sõnadega kõiki 29. aprillil Estonia kontserdisaali perekontserdile, et saada osa keskaegsest melust.

Tekst: AGNES MÄNNISTE **Foto:** EESTI KONTSERT

Rändmuusikud toovad endaga kaasa ajastutruu muusika, kostüümid ja olustiku, sekka saab kuulda lugusid ja legendide mineviku ühest põnevaimast perioodist.

Varajase muusika ansambel Hortus Musicus andis oma esimese kontserdi 1. oktoobril 1972 ning on oma neljakümne tegevusaastaga vanim Euroopas järjepidevalt tegutsenud vanamuusikakollektiiv. Nende esinemised on olnud alati laetud võimsa energiaga ning kutsunud kuulajaid kaasa julgetele muusikalistele avastusretkedele eri kultuuride ja religioonide juurde ning erinevatesse ajastutesse.

Seekordse perekontserdi teemaks on valitud keskaeg, mida aitab suurtel ja väikestel, noortel ja vanematel lahti mõtestada ajaloolane Jüri Kuuskemaa. Kontserdi produtsent Tuuli Metsoja loodab, et nii kujuneb kontserdist huvitavaid kultuuriteadmisi andev värvikas ajalootund. Metsoja sõnul korraldab Eesti Kontsert selliseid muusikat ja sõnalist osa ühendavaid kontserte eelkõige selleks, et julgustada muusikamaailma avastama neidki inimesi, kes mingil põhjusel muidu klassikalise muusika kontserdile ei satu.

Hortus Musicuse asutaja, dirigent ja kunstiline juht Andres Mustonen kinnitab, et perekontserdil on laval näha keskaegne maailm ja kõlab Euroopa

maade ilmalik olmemuusika: „Kirikutraditsioone me seekord ei puuduta, mängime rändmuusikute tantsumuusikat.“ Tema sõnul annab Hortus Musicus keskaja muusikatradsioonide edasi omas võtmes – seekord kostüümide ja tekstide toel.

Viivad kuulaja keskaega

29. aprillil kehastub kogu ansambel 13.–14. sajandi rändmuusikute rühmaks, kes loob publiku silme all ajastukohase olustiku koos lavalise liikumise ja sinna juurde kuuluvate emotsioonidega. Mustoneni lipukiri kõlab: „Mängida tuleb nii, et jalg hakkaks käima!“ Ansambel on pidanud oma kontsertidel alati oluliseks energieeritist poolt.

Hortus Musicuse kunstiline juht loodab, et kontserdile tulevad koos lastega ka nende vanemad. Ta lisab, et noored on tavaliselt valmis uusi asju vastu võtma, kuid nende vanemate muusikamaitse on

tihti juba välja kujunenud. „Soovitan siiski neilgi kuulata ja kogeda erinevaid muusikastiile,“ õhutab Mustonen kuulajaid muusikalisele avastusretkele. Ka ei tasu muusiku sõnul kontserdile tules karta, et äkki ei saada muusikast aru: „Kultuuri jaoks ei ole olemas sõna pädev. Kultuuri puhul ei tohiks olla kunagi millegi suhtes võõristust – seda enam, et teeme laval just seda muusikat, mida rahvas tollal mängis.“

Kuidas võtavad keskaegset muusikat vastu tänapäeva noored, oleneb Mustoneni sõnul suuresti nende kasvatusel. „Kui kasvatus ja kultuur piirduvad ainult televisiooni ja sealsete lauluvõistlustega, jääb sellest väheks,“ on ta veendunud. Ta ise on muusikuna pühendunud just nii laste kui ka täiskasvanute maailma avardamisele, kutsudes neid üles suhtuma kõigesse avatud meeltega.

Ajaloolane Jüri Kuuskemaa, kelle ammandamatud teadmised ja nauditav jutuvestmiskõnnak on teada-tuntud, on Hortus Musicusele vääriline lavapartner. Kuuskemaa on selle ansambliga korduvalt koostööd teinud ja peab neist muusikutest lugu. „Nende muusika meeldib mulle. Konservatiivina ei hinda ma hevi ega levi,“ muheleb ta. See, milline keskaegne vaatepilt seekord laval ja muusikas kuulajate-vaatajate ees lahti rullub, selgubki alles kontserdil.

Nõudlik pill: klavessiin

Silvia Marquez Chulilla ja Gorka Hermosa.

Imbi Tarum

Eesti Klavessiinisõprade Tsunfti eest veetav VIII klavessiinifestival paneb 12.-15. aprillini need ajaloolised pillid helisema Tallinnas Mustpeade majas, väravatornis, raekojas ja lastekirjanduse keskuses.

Tekst: ANNELI SIHVART Fotod: ERAKOGU

Väidetavalt on esimene kirjalik allikas, kus klavessiinist juttu tehakse, Giovanni Boccaccio 1354. aastal ilmunud teos „Dekameron“, ning esimene klavessiinikujutis on jäädvustatud Saksamaal Mindeni katedraali nikerdatud altari, mis pärineb 1425. aastast. Siiski pole kusagil säilinud ühtki 15. sajandi klavessiini, küll aga on alles 16. sajandist pärinevaid instrumente, millest suurem osa on valmistatud Itaalias, peamiselt Veneetsias. Itaalia klavessiinid olid elegantse ilmega ja enamasti valmistati puitosad küpressist. 1800. aastate esimesel kümnendil hakkas klavessiin jääma teiste muusikariistade varju, ent tema võlu taasavastati 19.–20. sajandi vahetusel.

Eri maade pillimeistrid on sajandite jooksul kasutanud täiusliku kõla otsinguil eri liiki puitu ning asjatundja kõrv tunneb sageli ilma meistrimärki vaatamatagi ära, kust võib klavessiin pärit olla. Nii näiteks peetakse Itaalia klavessiinide heli võrreldes flaami pillidega kuivemaks, Prantsuse omad on seevastu tuntud sametise ja pehme kõla poolest.

Tänavuse klavessiinifestivali kunstiline juht, klavessiinimängija Imbi Tarum iseloomustab Itaalia klavessiine kui suhteliselt teravama ja läbibistavama kõlaga instrumente. Põhjus, miks Itaalias valmistatud klavessiine just flaami omadega võrreldakse, peitub selles, et Lääne-Euroopas kujunes klavessiinide peamiseks sünnikoduks esmajoonel Põhja-Belgias asuv Antwerpen, kus 1579. aastast alates töötas Ruckersite pillimeistrite dünastia. Selle suguvõsa meistrid ongi jäänud kõigi aegade kõige nimekamateks klavessiinivalmistajateks, kellelt hakkasid juba 17. sajandil eeskujuna võtma nii Prantsuse, Inglise kui ka Saksa ametivennad. Mõni säilinud Prantsuse klavessiin on päiklipuust korpusega. Imbi Tarumi kinnitusele erinevad need nii oma Itaalia kui ka flaami eelkäijatest

sametisema hääle ja kumedamate bassiheid poolest.

Tuntumate Inglise klavessiinide korpus oli valmistatud tammepuust. Pärast ligikaudu sajandi kestnud vaheaega valmistas Arnold Dolmetsch 1896. aastal Inglismaal esimese nn uue aja klavessiini. Pariisis hakkas neid instrumente valmistama ettevõtte Pleyel & Erard, kus neile lisati metallraam.

Esimestena hakkasid 1949. aastal ajaloolisi klavessiine kopeerima Bostoni pillimeistrid Frank Hubbard ja William Dowd. „Tänapäeval on Euroopas palju klavessiinimeistreid,“ kinnitab Imbi Tarum. Eestis valmistab klavessiine nii meie muusikute kui ka välismaa tellijate jaoks pillimeister Peeter Talve. Ajaloolisi klavessiine Eestis Tarumi sõnul paraku säilinud ei ole.

Tarumist sai klavessiinimängija hetkest, mil ta selle instrumendiga ansambelis Hortus Musicus aastal 1978 esimest korda kohtus. „Keegi ei osanud mulle nõu anda – pidin kõik ise leiutama,“ meenutab ta. „Neist võtteist, mis klaveri puhul toimusid, polnud klavessiini juures abi. See on üks ääretult tundlik pill, mida tuleb uuesti häälestada kohe, kui õhutemperatuur või -niiskus muutub. Iga klavessiinimängija peab olema väikest viisi ka pillimeister ja oskama vahetada nii keelt kui ka tõmmitsaid.“

Sulekestest või plastmassist valmistatud tõmmitsad ongi peamised osised, mis eristavad klavessiini klaverist. Heli tekib tänu sellele, et tõmmitsad nii-öelda näpivad keele helisema, nagu sõrmed meelitavad heli välja lautost või kitarrist. Korraliku akustika korral täidab klavessiini kõla kogu ruumi, ent suures saalis kipub see ära hajuma.

Beatrice Martin

VIII klavessiinifestival

12.–15. aprillil 2012 Tallinnas

- 12. aprillil kl 19 mängib Mustpeade majas Iren Lill (klavessiin)
- 13. aprillil kl 19 mängib Eesti Ajaloomuuseumis ansambel Baltic Baroque: Andrei Reshetin (barokkviul, Venemaa), Imbi Tarum (klavessiin) ja Sofia Maltizova (barokkšello)
- 14. aprillil kl 16 mängivad Tallinna väravatornis Silvia Marquez Chulilla (klavessiin, Hispaania) ja Gorka Hermosa (akordion, Hispaania)
- 15. aprillil kl 12 toimub Eesti Lastekirjanduse Keskuses lastekontsert
- 15. aprillil kl 18 esineb Tallinna raekojas Beatrice Martin (klavessiin, Prantsusmaa)

toetaja

Tekst: APLAUS Fotod: EMT

EMT ja Eesti Kontsert edendavad koos Eesti kultuuri

Valdo Kalm

EMT juhatuse esimehe Valdo Kalmi sõnul on EMT kogu oma tegevusaja vältel panustanud Eesti kultuuri, sealhulgas muusikasse. „Peame väga oluliseks, et saame aidata kaasa kultuuri edendamisele ning pakkuda selle kaudu ka oma klientidele suupäraseid võimalusi kultuurist osa saada. Koostöö puhul Eesti Kontserdiga teeb mulle erilist rõõmu meie organisatsioonide sarnane mõtteviis. Eesti Kontsert on ju muusikamaailmas uuendusliku ja tulevikku suunatud hoiakuga, soovides pakkuda oma klientidele ainult parimat nagu EMTgi. Me tervitame ja toetame Eesti Kontserdi püüdlusi ning soovime kõigile kontserdikülastajatele meeleolukat kultuuriaastat!”

EMT ja Eesti Kontsert on teinud mitmesuguste projektide huvides koostööd juba mitu aastat. „Oleme olnud mitu korda näiteks Saaremaa ooperipäevade ja Jõhvi balletifestivali peatoetajaks. Eelkõige valime toetusprojekte muidugi kvaliteedi järgi, sest meie ettevõtte eesmärk on pakkuda oma klientidele maailmatasemel tipp tehnoloogiat ja Eesti kvaliteetseimat teenindust,” selgitab EMT üritusturunduse ja partnerpakkumiste juht Hille Hanso, kuidas sai alguse EMT ja Eesti Kontserdi koostöö.

Hanso sõnul soovib EMT, et koostöö ettevõtte partneritega vastaks alati EMT tegutsemisfilosoofiale ning aitaks kaasa Eesti kultuuri hoidmisele ja edendamisele: „Sestap oli otsus asuda Eesti Kontserdi üksikprojektide toetusel ümber 2011/2012. aasta hooaja peatoetajaks igati orgaaniline protsess.”

EMTs armastatakse suhelda oma partneritega läbimõeldult, pidades peale projekti ühiskondliku mõju silmas ka oma klientide huve

Hille Hanso

ja maitset. Hanso kinnitusele võib ta julgelt öelda, et just EMT klient on üks Eesti andnumaid kultuuritarbijaid. Tema sõnu tõendavad nii uuringud kui ka paljude kliendipakkumiste arvukas kasutamine.

Käesoleval hooajal pakub EMT oma klientidele sooduspileteid nii Saaremaa ooperipäevadele kui ka Jõhvi balletifestivalile ning ettevõtte käsutuses olev statistika näitab, et neid võimalusi on juba kasutanud tuhanded kliendid. 2012. aasta teisel poolel on EMT-i kavas pakkuda soodushinnaga pileteid Tallinna orelifestivalile, et luua oma

klientidele veel üks võimalus muusika nautimiseks. „Seoses Eesti Kontserdiga on meil hulk üllatusi oma klientidele varuks. Hoidke meie headel pakumistel ikka silma peal!” kutsub Hanso üles.

EMT toetusel tehakse Eesti kultuurimaastikul veel paljutki – kõigi koostööprojektide loetlemine läheks pikale. Nii teeb Eesti suurim mobiilisideteenuseid pakkuv ettevõtte koostööd Birgitta festivali, KUMU, PÖFFi, Viljandi pärimusmuusika festivali, Vanemuise teatri, Kuldse Maski teatrifestivali, Plektrumi jpt kva-

liteetkultuuriürituste ja -asutustega. Veel toetatakse Tallinna Tehnikaülikooli Meeskoori tegevust.

Ka Eesti sporti panustab EMT lahke käega ning pikaajaline koostöö seob ettevõtet nii Eesti Sõudeliidu, Eesti Suusaliidu, Eesti Invaspordiliidu kui ka Eesti Olümpiakomiteega. EMT-i on mitu omanimelist spordiürituste sarja: EMT järvejooks, EMT suusateisipäevak ja EMT rullituur.

„Toetame veel paljusid lõbusaid meelelahutusüritusi ja kontserte näiteks noorematele ja ka vene keelt kõnelevatele klientidele. EMT tegevusväli kultuuri, spordi ja meelelahutuse toetamisel on tõepoolest suur. Kultuurilembus tõi EMT-le hiljuti suure tunnustuse – kultuuriministeerium nimetas meid 2011. aasta kultuurisõbralikuks ettevõtteks,” märgib Hanso uhkusega. „Ka meie personal on muusika- ja kultuurilembene: meil tegutseb oma bänd, lauldakse kooris ja tehakse teatrit. EMT töötajatel on suisa oma teatrifestival. Meie kultuuritoetustega seotud soodsad kliendipakkumised laienevad mõistagi ka meie oma töötajatele – nii on neil hea võimalus hoida end Eesti kultuurimaastikul toimuvaga pidevalt kursis.”

Suurvormideks loodud

Ligi kaks aastat tagasi loodud Eesti Kontsertkoor on pakunud kuulajatele võimalust nautida nais- ja meeshäälte võimsat esitust suurvormides. Seljataga on terve rida esinemisi ning neid jagub ka tänavu.

Tekst: TIIT EFERT **Foto:** EESTI KONTSERT

Eesti Kontsertkoor moodustati 2010. aasta juunis oratooriumilaadsete suurvormide esitamiseks. Eesti Rahvusmeeskoori direktori Indrek Umbergi sõnul korraldati koori loomiseks konkurss, kuhu kutsuti naislauljaid oma oskusi näitama. Tema hinnangul sobilikke naislauljaid Eestis jagub – huvilisi kogunes rohkesti. „Mitu väga head häält on jäänud kasutamata,” kinnitab ta. Sellegipoolest võivad kõik, kes tunnevad, et neil on huvi ja piisavalt hea lauluhääli, endast koorile teada anda, soovib Umberg.

Kuigi koori tuumik on paigas, varieeritakse koosseisu sõltuvalt projektist. Iga teos vajab Umbergi sõnul erinevaid hääli ja et

tegemist pole professionaalsete lauljatega, ei saa kõik kooriliikmed alati töökohustuste tõttu või muudel põhjustel osaleda. Lisaks on vahetult enne esinemisi proovid eriti põhjalikud ja kestavad pikalt. Siiski üritatakse Umbergi sõnul harjutada eeskätt öhtuti ja kuna tegevusplaanid on pikka aega ette teada, saavad lauljad oma päevi planeerida. Tegemist on projektipõhise professionaalse kooriga, kuhu kuulub nii muusikat õppinud ja kogenud lauljaid kui ka tudengeid.

Eesti Kontsertkoori esimene ülesastumine sai teoks 2010. aasta augustis Veljo Tormise „Eesti ballaadide” kontsertettekandega dirigent Tõnu Kaljuste juhatusel Tormise pidunädalate raames. Samal aastal esitati Peeter Lilje 60. sünniaastapäevale

Tulevased kontserdid

Ülestõusmispüha kontsert

Eesti Riiklik Sümfooniaorkester
Eesti Kontsertkoor

Dirigent: Peter Feranec (Peterburi Mihhailovski teatri kunstiline juht ja peadirigent)
Bruckner. „Te Deum” C-duur WAB 45 26
Janacek. „Slaavi missa” („Mša glagolskaja”)

7. aprill, Vanemuise kontserdimaja

8. aprill, Estonia kontserdisaal

Kantaat „Laul metsadest”

Konstantin Andrejev (tenor)

Aleksei Tanovitski (bass)

Eesti Kontsertkoor

Eesti Riiklik Sümfooniaorkester

Dirigent: Paavo Järvi

20. aprillil, Estonia kontserdisaal

pühendatud kontserdil Brahmsi „Saksa reekviemi” maestro Neeme Järvi käe all ning novembris Gija Kantšeli 75. sünnipäevale pühendatud kontserdil, dirigendiks Andres Mustonen.

2011. aasta veebruaris esines kontsertkoor esimest korda väljaspool Eestit: Andres Mustoneni juhatusel osaleti eesti kultuuri suursündmusel, Peterburi Jaani kiriku taasavamise pidustustel. Seal oli kavas mitmekoorimuusika Veneetsias ja Saksamaalt. Kokku oli Eesti Kontsertkooril mullu viis projekti.

Mood saalis

Ivo Nikkolo peadisainer Eve Hanson ja Baltmani peadisainer Aivar Antoni Lätt annavad asjalikku nõu, mida kontserdiõhtul selga panna.

Tekst: MERIT VÄLBA **Fotod:** BALTIKA GROUP/
MADIS PALM, RIINA VAROL, HERKKI-ERICH MERILA

Naistele

Ivo Nikkolo peadisaineri Eve Hansoni hinnangul iseloomustab 2012. aasta kevade moodsaimat naist filmidiivale omane vääriskus ja stiil. Ivo Nikkolo tootemark soovib naistel ehtida end lisaks kaunitele rõivastele ka staarilikult hoolitsetud soengu, punaste huulte ja kõrgete kontsakingadega. Kontserdielamuste nautimiseks sobib Hansoni sõnul hästi elegantsest kollasest žakardist kokteilikleit, mille luksuslik kangas tuleb eriti efektselt esile tänu kleidi minimaalistlikule lõikele. Musta-valge kontrast on ajatult šikk: valge triiksärk ja must pliatsseelik on ideaalne kombinatsioon, millele saab pärast tööpäeva lõppu kiirelt aksessuaaridega pidulikust lisada. Kevadised moeemmikud on Chaneli stiilis kostüümid ja jakid, mida Ivo Nikkolo soovib elamuste õhtul kombineerida moetoonides kleidiga.

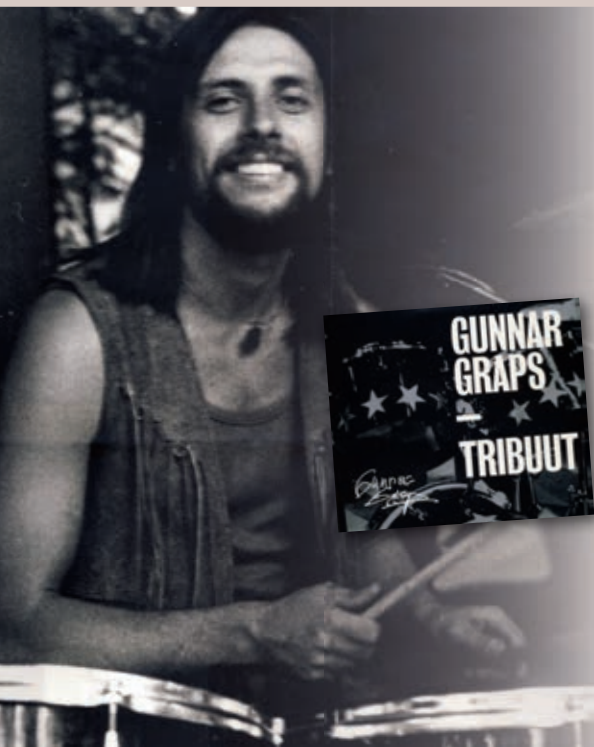
Meestele

Moodne mees riietub kontserdile minnes laitmatult istuvasse ülikonda, mis on valmistatud kvaliteetsest ja pidulikust materjalist. Baltmani peadisaineri Aivar Antoni Läti sõnul on sellised kangad eeskätt villa-siidi segu, mida iseloomustab kerge läige ning ülim kvaliteet kangakoes. Tõeline investeering on alati klassikaline must ülikond, mille kõrval toob tänavukevadine mood esile ka tumesinise ning tume- ja helehalli ülikonna. Kevadsuvistele pidulikele üritustele sobib hästi hele ülikond. Lätt annab meestele nõu lisada oma välimusele isikupära ja moodsust lipsu, rinnaräti, mansetinööpide ja triiksärgiga, mis annavad oma kooskõlas ülikonnale täiusliku lihvi.

Kõrglääikega siidisegusest kangast peoülikond nõuab enda juurde ka läikivat siidilipsu. Öhtuülikonna juurde soovib Baltmani peadisainer valida moodsa isikupärase lipsu: tänavu kevadel on moelemmikud triibud ja mikroruudud, värvitoonidest aga sinised ja lillad toonid ning hõbehall. Täpi paneb i-le trendikas rinnarätt, mida valides on hea teada reeglilt, et selle põhivärv peaks sobima lipsu või triiksärgi mõne värviga. Veidi boheemlaslikku lohakust on seejuures pigem pluss kui miinus. Valge rinnarätt sobib kõigega, kui ei kanta just musta särki ja musta lipsu. Voltida tasub linasest ja jäigast siidist rätte, ent õhukesest siidist rinnarätide puhul tuleks eelistada lihtsalt puhvi.

Plaat soovitab IGOR GARŠNEK

Kummardus Grapsile

Eri esitajad

Gunnar Graps - Tribuut

Tõnis Mägi ja Ivo Linna, Tanel Padar, Uku Suviste, No-Big-Silence, Blacky, Kolumbus Kris jpt

Gunnar Grapsi 60. sünniaastapäevaks (2011) välja antud kolmikplaat, millel kõlab 37 tema tuntumat lugu 37 laulja ja bändi esituses, on kui muusikaline monument enneaegu lahkunud Raudmehele. Nagu Ivo Linna on öelnud CD-kogumiku bukleti südamlikus saatesõnas, oli Gunnar Graps üks neist vähestest, kes juba eluajal püstitas endale monumendi – oli ta ju läbi mitme aastakümne meie rokkmuusika elav ajalugu, ja tähtis koht roki ajaloo osal tal praegugi.

Juba see on tähelepanuväärne, et projektis osalesid koos nii paljud eri vanuses

artistid, näiteks Tõnis Mägi ja Ott Lepland. See näitab Ivo Linna sõnul, et Gunnar Grapsi lauludest on nüüdseks saanud eesti pärimusmuusika. Järelikult kõnetavad need lood praegugi muusikute eri põlvkondi.

Pühendusplaati kuulates võib veenduda, kui erinevalt saab Grapsi lugusid tõlgendada. Mõni esitaja on valinud autentse, st enam-vähem Grapsi-aegse kõlapildi ja väljenduse taastamise tee – seda on tunda Tanel Padari („Äärelinna blues“), Kolumbus Krisi („Valge varju blues“), Led Ri („Pilved kuuvalgel“), Birgit Varjuni („Äärelinna blues“) jt esitustes.

Kogumikplaadil saab kuulda ka märksa uuenduslikumaid kõlavisioone, mis pigem panevad proovile kui taaselustavad Grapsi tuntud lood. Näiteks Blacky („Põlemine“) on küll väga ekspressiivne, kuid No-Big-Silence'i *industrial*-rütmides „Imelik masin“ teeb loost tõepoolest mingi (heas mõttes!) imeliku masina. Üks karmikõnalisemaid eksperimente sellel plaadil on kahtlemata Limited Editioni esitatud „Rahatuvi“, mille kõlakontseptsiooni võiks seostuda pigem Rammsteini kui Grapsi omaga. Aga see kõik on ju ütlemlata põnev!

Vavilov, Leibur, Nestor, Tammesalu

Clarinette omnitonique

Muusikat klarinetikvartetile ei plaadistata Eestis just tihti ning juba sellega eristub CD „Clarinette omnitonique“ (2011) meie teistest viimase aja süvamuusika-plaadidest. Teiseks muusika ise – kolmest heliloojast, kelle teosed sel albumil kõlavad, on laiemalt tuntud vaid Wolfgang Amadeus Mozarti nimi. Tallinnas sündinud, kuid mujal Euroopas tegutsenud Iwan Mülleri (1786–1854) ja soome-rootsi juurtega komponisti Bernhard Henrik Cruselli (1775–1838) looming alles ootab muuseumiriivilt ülesotmist ja tolmu mahapühkimist.

Põhjust selleks kindlasti on, sest näiteks Iwan Müller oli ka oma aja uuendusmeelne pillimeister, kes aastal 1812 esitles Pariisi konservatooriumi hindamiskomisjonile enda täiustatud 13 klapiaga klarinetit, mis läks ajalukku *clarinette omnitonique*'i nimetuse all. Bernhard Henrik Cruselli peetakse üheks tähtsamaks rahvusvaheliselt tuntud Soome heliloojaks 19. sajandil enne Sibeliust, kuna ta oli 40 aastat seotud Stockholmi kuningliku õukonnaorkestriga.

Et plaadi „Clarinette omnitonique“ näol

pole tegemist pelgalt muusikaloolise helidokumentiga, näitab veenvalt W. A. Mozarti klarinetikvarteti B-duur KV 317d kaasa haarav esitus. Nelja muusiku ansamblliline ühismõtlemine avaldub väljendusrikkastes tempodes ja elegantseks nüansseeritud dünaamikas. Eriti hästi tulevad need esile teose elurõõmsa karakteriga kiiretempolise finaalis Rondo. Allegro.

Una Corda

Una Corda

Una Corda näol on tegemist ainulaadse trioga, mis ühendab endas kandle (Kristi Mühling), harfi (Liis Viira) ja klavessiini (Ene Nael) kõlavõimalusi. Mingis mõttes on need pillid sugulased, sest heli tekitatakse kõigil kolmel näppimise teel. Kannelt, harfi ja klavessiini ühendab ka kammerlik kõlapilt.

Aastast 2009 tegutseva Una Corda debüütplaadil (2011) kõlab vaid eesti muusika. Et originaalteoseid nii ainulaadsele ansamblikoosseisule arusaadavatel põhjustel napib, siis plaadile salvestatud Cyrillus Kreegi, Peeter Süda, Heino Elleri ja Ester Mäe helitöödest on Una Corda teinud selle trio võimalustele vastavad seaded. Spetsiaalselt Una Cordale on teosed kirjutatud

Helena Tulve („Silmajad“) ja Mirjam Tally („Joon“). Kuulda saab ka n-õ solistilugusid, näiteks Rein Rannapi „Variatsioone“ (2007) sooloklavessiinile.

Kui teha eesti muusikaklassikast seadeid kandlele, harfile ja klavessiinile, siis võib kõlapilt algupärasest silmatorkavalt erineda. Näiteks Peeter Süda „Gigue (à la Bach)“, mis originaalis on kirjutatud orelile (1919), saab tänu kandle-harfi suurele järelkajale huvitavalt *ambient*'liku kõlakontuuri. Eriti postmodernistlikult kõlab plaadil Heino Elleri impressionistlik klaveripala „Kellad“ (1929) – seda kuulates jääb mulje, justkui oleks kasutatud süntesaatoreid.

Glass Hammer

Cor Cordium

USA bänd Glass Hammer kuulub samasse progeroki kihti, mille tipud on Yes, Genesis, Kansas ning Emerson, Lake & Palmer. Glass Hammeri värskem plaad „Cor Cordium“ (2011) näitab, et enim stiilisi kokkupuutepunkte on sellel nähtavasti Yesi muusikaga. Seda on ilmselt taibanud ka Yesi pillimehed ise: Glass Hammeri vokalist Jon Davison on Yesi solistiksi bändi aprillikuulisel Austraalia-turneel, sest senise vokalisti Benoît Davidi tervis on endiselt pödur (vä-

hemalt väidab nii bändi koduleht yesworld.com).

Glass Hammeri „Cor Cordium” annab sõna otseses mõttes albumi mõõdu välja, sest selle kunstiline kujundus on muljetavaldav. Muusika mõistagi samuti – varuge kannatust, et kuulata keerulise arendusega kümneminutilise lugusid (neist pikima loo „To Someone” kestuseks on märgitud koguni 18 min 15 s!). Kuulata ja süveneda tasub kas või seepärast, et tänapäeva progebändid ei komponeeri enam nii pikki muusikalisi poeeme. Seda tehti 1970. aastatel ning ka Glass Hammeri iseloomulikud kõlad – Hammond-orel, mellotron ja analoogsüntesaator – pärinevad samast ajast.

Klahvpillipartiid kõlavad siin tõepoolest kaasakiskuvalt – kohati Rick Wakemani, mõnikord Keith Emersoni stiilis. Paraku ei tea kunagi päris täpselt, kes neid plaadil parasjagu esitab, sest klahvpille mängivad nii bassimees Steve Babb kui ka multiinstrumentalist Fred Schendel. Schendeli sisemängitud *steel*-kitarri rifid lisavad lugude seadetele ehk enamgi progelikku vürtsi kui klahvpillid.

Journey

Eclipse

Popmuusikas on hulk suuremaid allhoovusi (*R&B*, *soul*, *funk* jmt), mis peavad ajaproovile selles mõttes hästi vastu, et stiilile iseloomulikud jooned justkui ei muutu aastakümnete jooksul. Üks selliseid muusikalisi allhoovusi on AOR (*adult oriented rock* ehk täiskasvanurokk), mis jääb endistviisi (nagu 1970. või 1980. aastatelgi) progressiivse ja *soft* roki piirimaile. Seetõttu ei tee muusikalisi kanapõõrdeid ka enamik tuntud AOR-bände (Toto, Asia ja Journey näiteks).

Kui kuulata Journey viimast plaati „Eclipse”, siis võib unustada, et käes on aasta 2012 ja mitte 1978, mil Journey kauamängiv „Infinity” lennutas ansambli algul Ameerikas, seejärel juba kogu maailmas mega-plaatinastaatusega bändide orbiidile. Igatahes on muutumatult samaks jäänud jooned, mille järgi tunti Journeyt kaheksakümnendatel,

kui nad olid kuulsuse tipul – meeldejääv meeloodilisus koos rütmiliselt hoogsa *drive*'iga ning perfektne taustvokaal.

Tõsi, Journeyle omal ajal tähelennu taaganud vokalist Steve Perry enam bändis ei laula, kuid alkoosseisust püsivad endiselt rivis kitarrist Neal Schon ja basskitarrist Ross Valory. Journey uus laulja (aastast 2007) Arnel Pineda ei jää Steve Perryle vokaalses mõttes küll milleski alla.

„Eclipse” kui plaat käib ajaga kaasas – kõla on ikka nüüdisaegne ja ka helirežii tänapäevane. Endisaegseks on jäänud põhiline, st bändi sümpaatne ja kaasahaarav muusikaline väljenduslaad. Nii et tuleb olla küll moodne, kuid jääda iseendaks.

Noor Eesti proge

X-Panda

Flight of Fancy

Sügisel 2011 ilmunud X-Panda debüütalbum „Flight of Fancy” näitab, et Eesti peaaegu olematule progeroki maastikule on ilmunud uus ja vägagi arvestatav tegija. X-Panda tuli kokku aastal 2009 ja on võitnud ka konkursi „Noortebänd 2010”.

Kui kiigata X-Panda kodulehele, siis määratleb bänd end progressiivse *metal*- ja *fusion*-kooslusena. Veel võib sealt lugeda, et X-Pandat on enim mõjutanud sellised maailmanimed nagu Joe Satriani, Dream Theater, Planet X, Liquid Tension Experiment ja Jordan Rudess (st Dream Theateri endine klahvpillimängija). Kuigi Satriani mõjusid on plaati „Flight of Fancy” kuulates raske tuvastada, on ülejäänud muusikute mõju üsna selgelt aimatav, eriti Liquid Tension Experimenti oma, sest ka X-Pandal on muusikaline põhirohk pigem

läbikomponeeritud instrumentaalmuusikal kui vokaalil.

Mõjutustest tähtsam on see, et X-Panda noored muusikud on edasipüüdlikud ja mõtleavad suurelt – neil tundub olevat kauge siht silme ees. Silmanähtavalt ei musitseerid nad mitte näiteks Eurovisiooni konkursi kategooriates, vaid pigem Montreux' festivalile mõeldes.

„Flight of Fancy” paistab silma mitme: plusspunkte saab anda lugude kompositsiooni ja hea meeolu eest, samuti on põnevad Kaarel Tamra klahvpillisoolid. Kuigi plaadi helirežii otseselt miinuspunkte ei saa, võiks edaspidi mõelda pisut tasakaalustatuma kõla peale. Sügavad bassitämbrid vajaksid enda kõrvale ka kõrgemaid sagedusi, et mitte kõlapildis domineerima hakata.

Eesti Fonogrammitootjate Ühingu korraldatud muusikaauhindade galakontsert 2. veebruaril Tallinas Nokia kontserdimajas oli nii pilkupüüdev kui ka glamuurne. Seda saab ühtviisi öelda nii elegantsete õhtujuhtide Lenna Kuurmaa ja Mihkel Raua kui ka läbimõeldud visuaalsete lahenduste ja värvika lavakujunduse kohta, esinejatest mõistagi rääkimata. Auhindu anti seekord välja ühtekokku viieteistkümnes kategoorias.

Tõeliseks triumfiks kujunes gala ansamblile Ewert and the Two Dragons, kes pälvis viis auhinda – igas kategoorias, milles nad kandideerisid. Koju viidi sellised tiitlid nagu aasta album ja aasta rokkalbum (mõlemad „Good Man Down“), aasta muusikavideo ja aasta parim laul (samuti „Good Man Down“), lisaks nimetati Draakonid aasta ansambliks. Varem oli viiest kategooriast suutnud auhinna korraga kätte võidelda ainult Tanel Padar 2006. aastal.

Mitu – täpsemalt kaks – auhinda sai veel Outloudz, kusjuures mõlemad trofeed pälviti ühe ja sama plaadi „Wide Awake“ eest. Selle nimetas žürii nii 2011. aasta parimaks debüütalbumiks kui ka aasta popalbumiks.

Eelmise aasta parimaks nais- ja meesartistiks osutusid ootuspäraselt saate „Eesti otsib superstaari“ võitjad, vastavalt Liis Lemsalu ja Ott Lepland. Esimest korda välja antud aasta alternatiivalbumi kategoorias võidutses Tartu bändi Laika Virgini plaat „Laika Virgin“.

Polnud kuigi suur üllatus, et eelmise aasta parimaks metal-albumiks tunnistati Metsatõlli „Ulg“. Aga et Vaiko Eplik ja Kristjan Randalu plaat „Kooskõla“ pälvis aasta parima džässplaadi auhinna, oli ehk mõnevõrra ootamatu – heas mõttes muidugi.

EMA 2012

Tekst: IGOR GARŠNEK Foto: SCANPIX

*Tõeliseks
triumfiks
kujunes gala
ansamblile
EWERT AND
THE TWO
DRAGONS,
kes pälvis viis
auhinda.*

Aasta parimaks etno-/folkalbumiks pidas žürii Kukerpillide, Mari Pokineni ja Hendrik Sal-Salleri ühisprojekti „Meie küla laulud“. Aasta parima elektroonikaplaadi tiitel anti Tehnoloogilise Päikese albumile „Kõige pikem päev“.

Galakontserdi lõpetuseks pärjati väärika elutööpreemiaga ansambli Kukerpillid – suure panuse eest Eesti muusikasse.

Eesti muusikaauhindade jaotamine näitas päris kindlasti küllaltki objektiivselt meie popmuusika hetkeseisu. Objektiivselt selles mõttes, et rohkem kui sajaliikmelise žürii hindamiskriteeriumide aluseks polnud mitte raadiokuulajate hinnangud ja edetabelid, vaid konkreetsete heliplaatide muusikaline kvaliteet ja üldine atraktiivsus. Teatud subjektiivsus on siiski ka kõige asjatundlikuma žürii otsuste puhul loomulik – kui juba kaks inimest mõtleb harva ühtemoodi, siis sada (olgu nad kui tahes erudeeritud) ei tee seda kindlasti kunagi.

Näiteks asjaolu, et kooslus Ewert and the Two Dragons pälvis aasta parima muusikavideo auhinna, polnud kaugeltki teenimatu tunnustus, kuid siiski subjektiivne. Sest kui Metsatõll jäi oma n-ö veealuse muusikavideoga samast auhinnast ilma, on see samuti subjektiivne. Teisalt ei saa väita, et viimati mainitud teos oleks objektiivselt võttes esimesest parem olnud. Nii et kõik objektiivsed otsused on lõppkokkuvõttes ikkagi pisut subjektiivsed, kuid see pole oluline.

Kindel on see, et Eesti muusikaauhindade galakontserdil näha olnud kodumaise popmuusika hetkeseis on kindlasti palju rõõmustavam ja vaheldusrikkam, kui ta oli seda veel umbes kümme aastat tagasi. Ja see on juba väga oluline!

Tekst: LAURI AAV Fotod: IRINA MÄGI, HENRY MANG, LAURI AAV

Oleg Sapožnin 80

esimese direktori suur juubel

JUUBILAR FOTOGRAAFIDE HAARDES. Taustal Estonia kontserdisaali kauaaegne perenaine Kaie Tarto.

Jaanuari algul tähistas oma kunagises kodusaalis juubelit Eesti NSV Riikliku Filharmoonia viimane ja Eesti Kontserdi esimene direktor Oleg Sapožnin. Ta on mees, keda peavad ühtviisi omaks nii muusika- kui ka spordiringkonnad, sest peale selle, et ta oli Eesti Kontserdi kõige pikaajalisem direktor, on ta ka kõige kõrgemale rahvusvahelisele tasemele jõudnud Eesti jalgrattakohtunik. Õnnitlejate hulgas oli rohkesti kultuuri- ja spordiinimesi ning üles astusid kunagise filharmoonia estraadiosakonna suurimad staarid.

EESTI KONTSERDI DIREKTORID LÄBI AEGADE: Enno Mattisen, Aivar Mäe, Oleg Sapožnin ja Jüri Leiten.

Saaremaa ooperipäevade piletid saabusid müügile!

14. veebruaril korraldati Kuressaare Arensburgi hotellis traditsiooniline talvine pressikonverents, mis märgib Saaremaa ooperipäevade piletimüügi algust. Kohale olid saanud tänavuse peakülmalise Moskva Ooperiteatri Helikon kunstiline juht Dmitri Bertman ja teatri direktor Viktoria Pavlova, samuti Kuressaare linnaapea Mati Mäetalu, ooperipäevade kunstiline juht Arne Mikk ja korraldusmeeskond.

Helikoni juhtkond kutsuti Kuressaare lossihoovi ja neid püüti veenda selles, et suvel on seal üksjagu soojem. Täpselt sellel kohal kõrgubki juulis hiiglaslik ooperimaja.

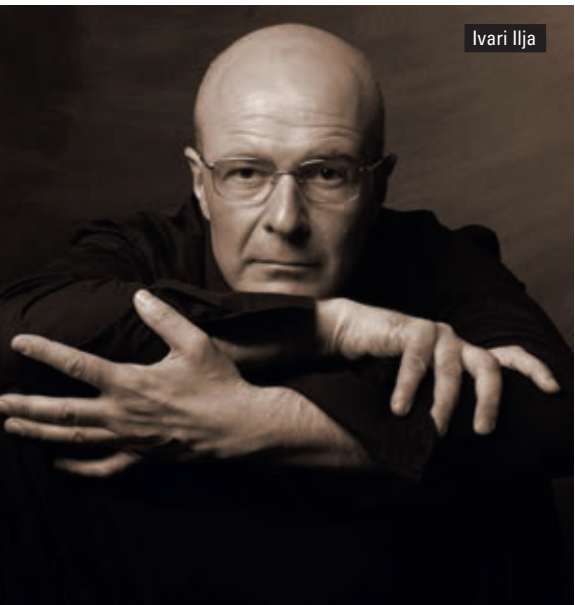

Kuressaare linnaapea Mati Mäetalu demonstreerib Saaremaa ooperipäevade kaalukust kohalikus kultuurielus.

Ooperipäevade kunstiline juht Arne Mikk rahustab, et kuulujuttud juba praegu välja müüdnud etendustest on pisut liialdatud. Aga mitte palju!

MÄRTS

Ivari Ilja

Tšaikovski „Lastealbum“

TALLINNA KAMMERORKESTER

Solistid Mati Mikalai ja Johan Randvere (klaver)

Tekstid Raivo Järvi

Dirigent Mihhail Gerts

Seekord kõlab tuntud „Lastealbum“ eriti värskelt, sest Timo Steiner on seadnud selle keelpilliorkestrile ja klaverile. Kontserdi sõnalise osa võtab enda kanda Raivo Järvi, kes kõidab muusikapalad ajalooliste faktidega tervikuks, nii et rõõmu ja äratundmist leiavad muusikast nii lapsed kui ka nende vanemad. Igas linnas oma väike külalispianist

E, 12. märts kell 12, Vanemuise kontserdimaja

T, 13. märts kell 12, Jõhvi kontserdimaja

K, 14. märts kell 12, Estonia kontserdisaal

N, 15. märts kell 13, Pärnu kontserdimaja

Koostöös Tallinna Filharmooniaga

Kuldne klassika

EESTI RIIKLIK SÜMFOONIAORKESTER

Ivari Ilja (klaver), dirigent Anu Tali
Glinka „Ruslan ja Ludmilla“ avamäng
Chopin. Klaverikontsert nr 2 fmoll, op. 21
Tšaikovski. Sümfoonia nr 5 e-moll, op. 64

Sari „Kuldne klassika“ tähendab viiel korral hooaja jooksul orkestrikontserti, kus kantakse ette armastatuimad orkestrimuusika teosed. Teosed on asjatundlik kontserdipublik välja valinud pikkade sajandite jooksul ja need on end maailma kultuuriloos jäädavalt tõestanud.

N, 1. märts kell 19, Jõhvi kontserdimaja

R, 2. märts kell 19, Estonia kontserdisaal

L, 3. märts kell 19, Pärnu kontserdimaja

Koostöös Eesti Riikliku Sümfooniaorkestriga

Vokaalansambel BASIX

Naistepäevakontserdiks on parim valik Taani vokaalgrupp Basix!

Vokaalansambel on võitnud neli korda Ameerika Cara auhinna (Contemporary A Cappella Recording Award) – sama tulemuseni on jõudnud üksnes Real Group, Swingle Singers ja veel paar koosseisu. Basix on ainus vokaalgrupp, kes on juhtinud Taani plaadimüügi edetabelit seitse nädalat

ja saanud selle tulemusena plaatinaplaadi. Nende lavapartneritek on teiste hulgas olnud Westlife, Katie Melua, Simply Red, Gavin DeGraw ja Sissel. Basix musitseerib eri žanrites, liikudes popi, džassi, r&b, soul'i ja roki piirimail. Ettekandmisele tuleb oma looming ja ansambli liikmete endi seatud popmuusika.

K, 7. märts kell 19, Pärnu kontserdimaja

N, 8. märts kell 19, Estonia kontserdisaal

R, 9. märts kell 19, Vanemuise kontserdimaja

L, 10. märts kell 19, Jõhvi kontserdimaja

Märts

N, 1. märts kell 12, Estonia kontserdisaal
(vene koolidele)

R, 2. märts kell 12, Jõhvi kontserdimaja

Printsess kõrge lauluhäälega

Maria Veretenina (sopran), **Piia Paemarru** (klaver), **Erika Jefimova** (orell), **Roland Karu** (saksofon), **Roman Nikolajev** (näitleja, ART Grotesk)

N, 1. märts kell 19, Paide kultuurikeskus

Väike öömuusika

Janne Ševtšenko (sopran, Rahvuskooper Estonia), **Villu Veski** (saksofon)

Tiit Kalluste (akordion)

N, 1. märts kell 19, Jõhvi kontserdimaja

R, 2. märts kell 19, Estonia kontserdisaal

L, 3. märts kell 19, Pärnu kontserdimaja

Kuldne klassika

EESTI RIIKLIK SÜMFOONIAORKESTER

Ivari Ilja (klaver)

Dirigent **Anu Tali**

Glinka. Ooperi „Ruslan ja Ludmilla“ avamäng
Chopin. Klaverikontsert nr 2

Tšaikovski. Sümfoonia nr 5

Koostöös Eesti Riikliku Sümfooniaorkestriga

R, 2. märts kell 19, Põlva kultuuri- ja huvikeskus

P, 4. märts kell 17, Võru kultuurimaja Kannel

Dialektilisi vaatlusi vabariigi asjus

EESTI RAHVUSMEESKOOR

dirigent **Mikk Üleoja**

Tormis, V. ja A. Kapp, Läte, Türnpu, Kunileid, Saebelmann

L, 3. märts kell 16, Tõrva kirik-kammersaal

Langeb lund

EESTI RAHVUSMEESKOOR

dirigent **Mikk Üleoja**

Kreek, Uusberg, Jaanson, Grigorjeva

L, 3. märts kell 18, Jõgeva gümnaasium

Eesti Filharmoonia Kammerkoori

meeskvartett

L, 3. märts kell 16, Tallinna Väravatorn

Viirukilõhnaline orient

HORTUS MUSICUS

Kunstiline juht **Andres Mustonen**

Kavas araabia maade traditsiooniline muusika

K, 7. märts kell 19, Pärnu kontserdimaja

N, 8. märts kell 19, Estonia kontserdisaal

R, 9. märts kell 19, Vanemuise kontserdimaja

L, 10. märts kell 19, Jõhvi kontserdimaja

Vokaalansambel BASIX (Taani)

N, 8. märts kell 19, Haanja rahvamaja

Maian Kärmas (laul), **Andre Maaker**

(kitarr), **Ain Agan** (kitarr)

P, 11. märts kell 19, Peterburi Jaani kirik

Pilvedest läbi

EESTI FILHARMOONIA KAMMERKOOR

Dirigent **Tõnu Kaljuste**

Tanejev. „12 koori Polonski tekstidele“

E, 12. märts kell 12, Vanemuise kontserdimaja
T, 13. märts kell 12, Jõhvi kontserdimaja
K, 14. märts kell 12, Estonia kontserdisaal
N, 15. märts kell 13, Pärnu kontserdimaja

Tšaikovski „Lastealbum“

(Timo Steineri seade)

TALLINNA KAMMERORKESTER

solistid **Mati Mikalai,**
Johan Randvere (klaver)

Tekstid **Raivo Järvi**

Dirigent **Mihhail Gerts**

Koostöös Tallinna Filharmooniaga

T, 13. märts kell 19, Pärnu kontserdimaja

K, 14. märts kell 19, Tartu Ülikooli aula

T, 20. märts kell 19, Estonia kontserdisaal

Eliitkontserdid VII

Mikk Murdvee (viilul), **Urmas Vulp** (viilul,
Tartu kontserdil), **Mari-Katrina Suss** (viilul),
Anne Ilves (vioola), **Henry-David Varema**
(tšello), **Peep Lassmann** (klaver)

Brahms. Klaverikvartett op. 25 g-moll

Šostakovitš. Klaverikvintett op. 57 g-moll

Koostöös Eesti Interpreetide Liiduga

K, 14. märts kell 19, Jõhvi kontserdimaja
kammersaal

Sõna ja muusika: VENEMAA

Aleksandr Mihhailov (bass)

Alla Popova (sopran, Vanemuine)

Ralf Taal (klaver)

Jelena Skulskaja (vahetekstid)

Vene klassikaline romans ja rahvalaulud. Vene
poesia läbi aegade

NB! Vene keeles eestikeelse kirjaliku tõlkega.

N, 15. märts kell 15, Estonia kontserdisaal

KEELPILLIOKTETT

Arvo Leibur (viilul), **Elar Kuiv** (viilul),

Juta Õunapuu (viilul), **Miina Järvi** (viilul),

Mihail Zemtsov (vioola), **Anne Ilves** (vioola),

Teet Järvi (tšello), **Marius Järvi** (tšello),

Matti Lukk (kontrabass)

Tšaikovski. „Souvenir de Florence“ keelpilliseksetile
Bruch. Keelpillioktett

R, 16. märts kell 19, Rõuge rahvamaja

Margus Kappel (klaver), **Andres Kõiv** (klaver)

L, 17. märts kell 16, Tallinna Väravatorn

Väravatorni külalised

Luuleõhtu: Petrarca ja Dante

Elisabeth Tamn ja **Robert Staak**

P, 18. märts kell 19, Tallinna Niguliste kirik

Kanon Pokajanen

Ansambel **VOX CLAMANTIS**

Kunstiline juht **Jaan-Eik Tulve**

Cyrrillus Kreek, Arvo Pärt

K, 21. märts kell 19, Tartu ülikooli aula

N, 29. märts kell 19, Vastseliina rahvamaja

K, 4. aprill kell 19, Mooste mõis

Ganymedes

Karmen Puis (metsosopran, Vanemuine)

Janika Rand-Sirp (klaver)

Sisask. Vokaaltsükkel „Ganymedes“

Vox Clamantis

Kanon Pokajanen

Ansambel **Vox Clamantis**
Kunstiline juht **Jaan-Eik Tulve**

Cyrrillus Kreek. Õhtuse jumalateenistuse al-
guslaul

Õigeusühmümid „Svete tihihi“

Arvo Pärt. Osad teosest „Kanon Pokaja-
nen“ („Ode I“, „Ode III“, „Ode VI“, „Konta-
kion“, „Ikos“, „Prayer after the Canon“)

P, 18. märts kell 19, Tallinna Niguliste kirik

Eesti Filharmoonia Kammerkoor

Kannatusnädala kontsert

J. S. Bach „Johannese passioon“

Eesti Filharmoonia Kammerkoor

Sinfonietta Riga

Evangelist - Colin Balzer, Kristus - Uku

Joller, Dirigent Daniel Reuss

R, 30. märts kell 19, Estonia kontserdisaal

L, 31. märts kell 19, Tartu Jaani kirik

Koostöös Eesti Filharmoonia Kammerkooriga

Esbjerg Ensemble

Eesti Muusika Päevad

ESBJERG ENSEMBLE (Taani)

Dirigent **Kaisa Roose**

1967. aastal loodud ansambel on praegu
Taani kuulsaim kammermuusika viljeleja.

Ainulaadsesse koosseisu kuulub 12 muu-
sikut: viis puhkpilli- ja viis keelpillimängijat,
üks pianist ja üks harfimängija. Esbjerg
Ensemble'i repertuaar ulatub barokkmuusi-
kast tänapäeva heliloojate loominguni. Täna-
vu tähistab Esbjerg Ensemble Taani helilooja
Per Nørgårdi 80 aasta juubelit. Nørgårdi

on ansambel teinud aastaid väga tihedat
koostööd ning helilooja on pühendanud nei-
le hulga teoseid. Kontsert koosneb Nørgårdi
hilisemast kammermuusikast, lisaks kõlab
üks uus teos eesti autorilt: Liis Viira Jürge-
si „Book of sand grit“. Dirigeerib eesti pärit-
olu Kaisa Roose.

T, 20. märts kell 19, Peterburi Jaani kirik

N, 22. märts kell 19, Estonia kontserdisaal

R, 23. märts kell 19, Pärnu kontserdimaja

**Koostöös Eesti Heliloojate Liidu ja
Eesti Muusika Päevadega**

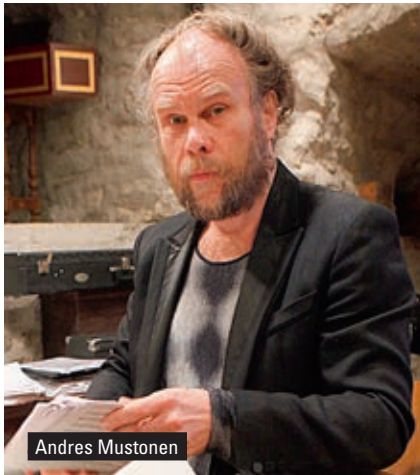
APRILL

Stabat Mater

Hortus Musicus
Collegium Musicale
(koormeister Endrik Üksvärav)
Dirigent Andres Mustonen

Suure reede kontsert toob kuulajani muusikalised „Stabat Materid“ läbi aegade. Esitajateks on aasta kooriks valitud Collegium Musicale ja oma 40 aasta juubelit tähistav vanamuusikaansambel Hortus Musicus. Kavas: Vivaldi, Victoria, Kaumann.

R, 6. aprill kell 14, Jõhvi Mikhli kirik
R, 6. aprill kell 19, Tallinna Jaani kirik
L, 7. aprill kell 19, Pärnu Eliisabeti kirik

Andres Mustonen

Ülestõusmispüha kontsert

Eesti Riiklik Sümfooniaorkester
Eesti Kontsertkoor
Božena Ferancova-Berkyová
(sopran, Slovakkia)
Teele Jõks (metsosopran)
Ludo Ludha (tenor, Slovakkia)
Taavi Tampuu (bariton)
Dirigent Peter Feranec

Bruckneri „Te Deum“
Janaceki „Slaavi missa“ („Mša glagolskaja“)

Tatjana Gridenko

Peter Feraneci koostöö eliitorkestrite ja ooperiteatritega üle maailma on muljetavaldav – ta on tänapäeva tipplavade üks nõutavamaid ooperidirigente. 2009. aastast on Feranec Peterburis asuva Mihhailovski teatri kunstiline juht ja peadirigent.

L, 7. aprill kell 19, Vanemuise kontserdimaja
P, 8. aprill kell 17, Estonia kontserdisaal

Koostöös Eesti Riikliku Sümfooniaorkestriga

Violino bis!

Tatjana Gridenko (viul, Venemaa)
Tallinna Kammerorkester

Kuigi Gridenkot tuntakse rohkem romantilise traditsiooni kandjana, on ta tegutsenud rokkansambelis, osalenud aktiivselt avangardsetes aktsioonides ja elektroonilise muusika eksperimentides. Eesti publikuga on tal olnud südamlilikud suhted alates kontserdist, kus ta esitas koos Gidon Kremeriga Arvo Pärdi „Tabula rasa“.

Corelli „Concerto grosso“ nr 2
Vivaldi „Kontsert kahele viiulile“
Vivaldi „Kolm kontserti keelpillidele“
Xenakise „Aroua“ 12 keelpillile
Mendelssohn-Martõnovi avamäng teosele „Suveöö unenägu“
Martynovi „The Autumn Ball of Elves“

N, 12. aprill kell 19, Estonia kontserdisaal

Koostöös Tallinna Filharmooniaga

T, 20. märts kell 19, Peterburi Jaani kirik
N, 22. märts kell 19, Estonia kontserdisaal
R, 23. märts kell 19, Pärnu kontserdimaja
Eesti Muusika Päevad
ESBJERG ENSEMBLE (Taani)
Dirigent **Kaisa Roose**
Koostöös Eesti Heliloojate Liidu ja Eesti Muusika Päevadega

T, 20. märts kell 19, Türi kultuurimaja
L, 31. märts kell 16, Mustvee kultuurikeskus
L, 31. märts kell 19.30, Alatskivi loss
N, 12. aprill kell 19, Elva huviala- ja kultuurikeskus

Hümn armastusele
SILVI VRAIT
Raivo Tafenau (akordion)
Jürmo Eespere (klahvpillid)
Liina Amon (trummid)

N, 22. märts kell 18, Viljandi Jaani kirik
R, 23. märts kell 19, Paide kirik
L, 24. märts kell 18, Tallinna metodisti kirik
Monteverdi. „Messa a quattro voci“ (1640/41)

EESTI RAHVUSMEESKOOR

Dirigent **Milk Üleoja**
Gregooriuse laul ja renessansspolüfoonia

L, 24. märts kell 16, Tallinna Väravatorn
Ave, gratia plena - Röömusta sa, armuleidnu
HORTUS MUSICUS
Kunstiline juht **Andres Mustonen**
Kiidulaulud Neitsi Maarjale paastumaarjapäeva puhul

L, 24. märts kell 16, Rõuge rahvamaja
T, 27. märts kell 18, Põlva muusikakool
K, 28. märts kell 18, Antsla kultuuri- ja spordikeskus
N, 29. märts kell 18, Valga muusikakool
N, 12. aprill kell 17, Jõhvi kontserdimaja
T, 17. aprill kell 19, Estonia kontserdisaal
Eliitkontserdid VIII
MARKO MARTIN (klaver)
Schubert. „Kolm klaveripala“
Liszt. „Rännuaastad“ III vihik
Koostöös Eesti Interpreetide Liiduga

K, 28. märts kell 19, Rahvusooperi Estonia talveaed

Kontsertjazz
VIND PROJEKT 2

Meelis Vind (klarnet ja bassklarnet)
Tatjana Lepnurm (harf)
Arno Kalbus (tablad ja löökpillid)
Peeter Salmela (sitar)
Kavas Meelis Vindi originaallooming ning McLaughlini ja Garbareki palad

R, 30. märts kell 19, Estonia kontserdisaal
L, 31. märts kell 19, Tartu Jaani kirik
Kannatusnädala kontsert
J. S. Bach. „Johannese Passioon“
Eesti Filharmoonia Kammerkoor
Sinfonietta Riga

Evangelist – **Colin Blazer**
 Kristus – **Uku Joller**
 Dirigent **Daniel Reuss**
 Koostöös Eesti Filharmoonia Kammerkooriga

N, 29. märts kell 19, Vanemuise kontserdimaja
 R, 30. märts kell 19, Pärnu kontserdimaja
 L, 31. märts kell 18, Tallinna raekoda

Puhkpillikvintett ESTICA

Anna Kelder (flööt)
Heli Ernits (oboe)
Helena Tuuling (klarnet)
Meelika Mikson (metsasarv)
Mari Kalmet (fagott)

Kreek, Kuulberg, Tamberg, Sumera, Vain,
 K. Sink, Pärt

Lisaks Kristjan Kõrveri uue teose esiettekannet

R, 30. märts kell 19, Karula kirik

Urmas Sisask. „Nüüdisaegne sodiaak“

Neeme Punder (flööt)

Tiit Peterson (kitarr)

Urmas Sisask jutustaja

T, 3. aprill kell 19, Tallinna Niguliste kirik

Katedraali alnad

Ines Maidre (orel)

Indrek Vau (trompet)

Karg-Elert, Eben, Mulet

K, 4. aprill kell 19, Peterburi Jaani kirik

Kontsertjazz

TÕNU NAISSOO

Tõnu Naissoo (klaver)

Alexey Popov (saksofon)

Taavo Remmel (kontrabass)

Ahto Abner (löökpillid)

R, 6. aprill kell 14, Jõhvi Mihkli kirik

R, 6. aprill kell 19, Tallinna Jaani kirik

L, 7. aprill kell 19, Pärnu Eliisabeti kirik

Suure reede kontsert

Stabat Mater

HORTUS MUSICUS

COLLEGIUM MUSICALE

Koormeister **Endrik Üksvärav**

Dirigent **Andres Mustonen**

Vivaldi, Victoria, Kaumann

L, 7. aprill kell 19, Estonia kontserdisaal

P, 8. aprill kell 17, Pärnu kontserdimaja

L, 14. aprill kell 19, Peterburi Jaani kirik

L, 21. aprill kell 19, Vanemuise kontserdimaja

TARTU AKADEEMILINE MEESKOOR 100

Tartu Ülikooli Sümfooniaorkester

Dirigendid **Alo Ritsing** ja **Lauri Sirp**

L, 7. aprill kell 19, Vanemuise kontserdimaja

P, 8. aprill kell 17, Estonia kontserdisaal

Ülestõusmispüha kontsert

Eesti Riiklik Sümfooniaorkester

Eesti Kontsertkoor

Dirigent **Peter Feranec**

Bruckner „Te Deum“

Janacek „Slaavi missa“ („Mša glagolskaja“)

Koostöös ERSOga

VIII klavessiinifestival koostöös Eesti Kontserdiga

Silvia Márquez Chulilla

(klavessiin, Hispaania)

Gorka Hermosa (akordion, Hispaania)

Kavas: Yves Prin „Tango-Fusion“

Piazzolla/Hermosa, variatsioonid

„Libertango“ teemal

Jukka Tiensuu „Fantango“

Miguel Ángel Remiro tangod

(sooloklavessiinile) jm

L, 14. aprill kell 16, Tallinna Väravatorn

Beatrice Martin

(klavessiin, Prantsusmaa)

Eksootiline klavessiin XVIII sajandi Prantsusmaal

maal

P, 15. aprill kell 18, Tallinna raekoda

Alina Pogostkina

Kuldne klassika

Rahvusoperi Estonia

sümfooniaorkester

Eesti Rahvusmeeskoor

Alina Pogostkina (viulil)

Dirigent Arvo Volmer

Eespere „Glorietur“ (esiettekannet)

J. Brahmsi viulikontsert nr 1

J. Brahmsi sümfoonia nr 1

2005. aasta Sibeliuse konkursi võitja Alina Pogostkina on sündinud Peterburis ja praegu elab Saksamaal. Ta on võitnud mitu mainekat konkursi: Louis Spohri konkursi Freiburgis (1997), Concours Reine Elisabeth Brüsselis (2001), rahvusvahelise viulikonkursi Indianapolises (2002) jpt. Pogostkina on esinenud koos väga paljude nimekate orkestrite ja dirigentidega.

N, 19. aprill kell 19, Estonia kontserdisaal

Koostöös Rahvusoperiga Estonia

Barbra Streisand

Happy Birthday, Barbra Streisand!

Gerli Padar, Ott Lepland, Kelli Uustani,

Hele Kõrve, Nele-Liis Vaiksoo ja Uku

Suviste. Üle-Eestiline Noorte Sümfooniaorkester.

Dirigent Jüri-Ruut Kangur

Kontsert on austusavaldus legendaarsele

lauljale, näitlejale ja filmiproduktendile Barbra

Streisandile, kes tähistab 24. aprillil 2012

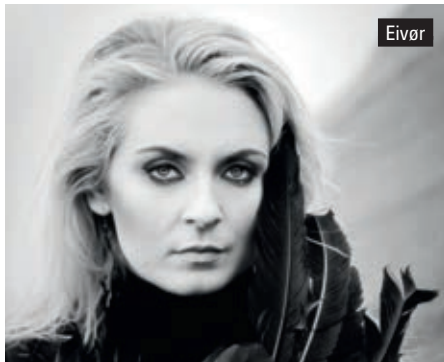
oma 70. sünnipäeva. Palju õnne, Barbra!

T, 24. aprill kell 19, Vanemuise kontserdimaja

K, 25. aprill kell 19, Estonia kontserdisaal

N, 26. aprill kell 19, Pärnu kontserdimaja

MAI

Eivør

Villu Veski

NordicSounds Arctic-Baltic Concert Express

EIVØR ja **Veski/Kalluste Nordic Sounds**
EIVØR - laul, elektrikitarr, šamaa-
nitrumm (Fääri saared)

Mikael Blak - bass, klahvpillid (Fääri
saared)

Villu Veski - saksofonid (Eesti)

Tiit Kalluste - akordion (Eesti)

Valerijus Ramoska - trompet, flüügel-
horn (Leedu)

Taavo Remmel - bass (Eesti)

Raimonds Macats - klahvpillid, kro-
maatiline suupill (Läti)

„Seda ürgset Fääri linalakk-tütarlast, kes kannab alati arktilisi hülgenahast saapaid, loobudes neist ainult laval, nõutakse esinema kõikjale ja oodatakse tema vastust, mis on intuiitvne „jah“ või „ei“. Eivør on looduspõhine, kes teeb relvituks oma loomulikkusega ja vahetu musitseerimisega. Tema jaoks on

show-bisnis justkui tundmatu suurus. Kui talle tehakse ettepanek laulda Viini ooperiteatris, lendab ta hoopis Fääri saartele, vanaa-vanaema juurde, kus laupäeva õhtuti ikka koos lauldakse ... Järsku ongi nii, et kui elad normaalse inimesena, lähevadki intonatsioonid puhtaks ja laulud loomulikuks? Eivõriga koos musitseerida on kerge – midagi pole vaja sõnadega lahti seletada, kõik toimub nagu iseenesest, tuleb ainult jututada õiget lugu. Kui teineteise mõistmine laval läheb raskeks, ei leia Eivør sellel enam mõtet olevat.“

Villu Veski

R, 27. aprill kell 19, Pärnu kontserdimaja
P, 29. aprill kell 18,
Merepaviljon Tallinna vanasadamas
E, 30. aprill kell 19,
Vanemuise kontserdimaja

Koostöös Jazzkaarega

Hooaja lõppkontsert

Mendelssohn. Oratoorium „Paulus“
EESTI RIIKLIK SÜMFOONIAORKESTER
Segakoor LATVIJA
Dirigent Olari Elts

Felix Mendelssohni oratooriumil „Paulus“ on oluline koht maailma muusikaliteratuuris. Selles teoses lõimuvad harmoonilisel moel barokiajastu oratooriumikunst ja 19. sajandi romantism, see on loomulik jätk Bachi, Händeli, Haydni ja Beethoveni suurteoste reale.

Dirigendipuldis on ERSO esimene külalisdiregent, rahvusvahelise Sibeliuse-nimelise dirigeerimiskonkursi võitja Olari Elts, kelle silmapaistevisus ja ainulaad-

ne dirigeerimistehnika teevad temast oma põlvkonna ühe isikupärasema dirigendi. „Eltsi sees muusika põleb. Tal on erk, rikas kujunditunnetus ja oskus seda atraktiivselt realiseerida, sütitada ja haarata oma tahtmistesse orkester ja kuulajad. Elts tunneb end kodus kogu orkestratsiooni kirevuses, ta on terase orienteerumisvõimega, tegutsemises kiire ja äkiline, teinekord ootamatu.“ (Leelo Kõlar, Sirp 01.10.2010)

N, 10. mai kell 19, Pärnu kontserdimaja
R, 11. mai kell 19, Estonia kontserdisaal
L, 12. mai kell 17, Jõhvi kontserdimaja

Koostöös Eesti Riikliku Sümfooniaorkestriga

K, 11. aprill kell 19, Rahvusooperi Estonia talveaed

Kontsertjazz

SOFIA RUBINA

Jason Hunter (trompet, USA), **Mihkel Mälgand** (bass), **Raun Juurikas** (klaver), **Toomas Rull** (trummid)

John Patitucci, Danilo Perez ja Joe Lovano ning originaallooming

N, 12. aprill kell 19, Estonia kontserdisaal

Violino bis!

TATJANA GRINDENKO (viul, Venemaa)

Tallinna Kammerorkester

Koostöös Tallinna Filharmooniaga

R, 13. aprill kell 13, Estonia kontserdisaal

Lõunamuusika

EESTI RIIKLIK SÜMFOONIAORKESTER

Indrek Vau (trompet)

Dirigent **Daniel Raiskin**

Pärt, Vasks, Bach/Stokowski, Sibelius

Koostöös Eesti Riikliku Sümfooniaorkestriga

L, 14. aprill kell 14, Estonia kontserdisaal

PILLE LILL 50

Kavas tuntud ooperiaariad ja duetid ning kaunid kammerlaulud

L, 14. aprill kell 16, Tallinna Väravatorn

Väravatorni külalised

VIII klavessiinifestival

Silvia Marquez Chulilla (klavessiin)

Gorka Hermosa (akordion)

Koostöös Eesti Klavessiinisõprade Tsunftiga

L, 14. aprill kell 18, Paide kultuurikeskus

Üterikliku kvartetide konkursi „Kuninglik nelik“ pidulik lõppkontsert

Keelpillikvartett **Prezioso**

Hanna-Liis Nahkur (viul), **Mari-Katrina**

Suss (viul), **Anne Ives** (viola), **Andreas**

Lend (tšello)

P, 15. aprill kell 16, Vanemuise kontserdimaja

Oreliohtu

Urmas Taniloo (orel)

Pille Taniloo (positiivorel)

P, 15. aprill kell 18, Tallinna raekoda

VIII klavessiinifestival

Beatrice Martin (klavessiin, Prantsusmaa)

Eksootiline klavessiin XVIII sajandi Prantsusmaal

Koostöös Eesti Klavessiinisõprade Tsunftiga

N, 19. aprill kell 19, Estonia kontserdisaal

Kuldne klassika

Rahvusooperi

Estonia sümfooniaorkester

Eesti Rahvusmeeskoor

Alina Pogostkina (viul)

Dirigent **Arvo Volmer**

Eespere. „Glorietur“ (esietekanne)

Brahms. Viiulikontsert nr 1

Brahms. Sümfoonia nr 1

Koostöös Rahvusooperiga Estonia

Viru Keemia Grupp tunnetab endas vaimset küpsust kultuurivaldkonda panustada

Kultuur on midagi sellist, mille toetamine eraettevõtete poolt ei ole igaühele omane. See vajab teatud küpsust ja arusaamasid – selleni jõudmisel kaob soov ainult ärisse panustada ning juurde tekib tahe aidata kaasa ka väljaspool oma igapäevast tegevust ning valdkondades, mis otsest majanduslikku kasu ei too ega peagi tooma. Viru Keemia Grupp (VKG) on jõudnud sinnamaale, kus meie tahe panustada kultuuri, sporti ja haridusse on näidanud, et oleme õigel teel. Olles Ida-Viru regioonis oma valdkonnas tugevad, tunneme, et see tugevus ja majanduslik kindlus annab meile võimaluse aidata ka enda ümber olevat. Meie esmased prioriteetidid on piirkonna inimeste heaolu ja keskkonnahoid. Kuna inimeste heaolu saab kindlasti ka kultuuriga siduda, siis toetame kultuurivaldkonda siin heameelega.

2009. aastal sai alguse väga tänuväärt projekt Eesti filmimaastikul. VKG, Jõhvi Kontserdimaja (JKM) ja Jõhvi vallavalitsus kutsusid ellu **Kaljo Kiisa nimelise Noore Filmitegija stipendiumi** jagamise traditsiooni. Meil on au olla hetkel teadaolevalt Eesti ainukese filmistipendiumi jagamise üheks eestvedajaks, sealjuures hoides Ida-Virumaa olulisel kohal. Meie ümbrus ja inimesed võivad sellest sama palju kui Eesti filmimaastik.

VKG üheks väga suureks ja ilusate algatuste koostööpartneriteks on JKM. Meie ühised ettevõtmised Ida-Viru regioonis loovad ja edendavad siinset kultuuri palju – oleme ju mõlemad siinse regiooni patrioodid. Selline ühiste eesmärkide nimel uute algatuste loomine, koos JKM-iga, on viinud VKG läbi Eesti Kontserdi ka laiemale kultuuriringile lähemale. Püüame anda oma osa ka Rahvusooper Estoniale, kui Eesti ühele olulisimale kultuuriloojale pealinnas. Veebruarikuus on VKG-l au esitleda Rahvusooper Estonias **Vincenzo Bellini ooperit “Norma”**.

VKG püüab näha ja hinnata kultuuri enda ümber. Meil on hea teada, et me ei ole selles ükski. Koos heade koostööpartneritega aitame Ida-Virumaa ja vaatame juba õige pisut ka siinsest regioonist väljapoole. Ootame 2012. aastalt põnevaid kultuurialaseid väljakutseid ja soovime seda ka kõigile teistele. Soovime, et meil kõigil oleks siin hea ja huvitav elada ning et ka piirkonna noored alati siia tagasi tuleksid.

MAI

Vanemuse kontserdimaja ja Vanemuse sümfooniaorkestri hooaja lõppkontsert

Vanemuse sümfooniaorkester
Ivi Ots (viul), dirigent Paul Mägi

Glazunovi viulikontsert a-moll
V. Kapi sümfoonia nr 2 c-moll

R, 18. mai kell 19, Vanemuse kontserdimaja

Koostöös Vanemuse teatriga

Jõhvi balletifestival

17.-20. mai, Jõhvi kontserdimaja

Balletifestival kolib harjumuspärasest külmast veebruarist suvele lähemale. Selleks on olemas hea põhjus, nimelt on festivali peakülaliseks õnnestunud tänava meelitada maailma üks märkimisväärsemaid balletitruppe – Peterburi Mihhailovski teater!

Teater tähistab 2012. aastal oma 180. hooaega, olles Venemaa vanimaid järjepidevalt tegutsenud teatreid. Balletitrupi kunstiline juht on eelmisest aastast maailma kuulus koreograaf Nacho Duato Hispaaniast.

19. mail kell 19

Nacho Duato lühiballettide õhtu „Prelude“ Händeli, Beethoveni ja Britteni muusikale
„Duende“ Claude Debussy muusikale
„Nunc Dimittis“ Arvo Pärti ja David Azagra muusikale

20. mail kell 19

Nacho Duato valitud klassikalised balletid

Lisaks on kavas lastegala, Eesti Maalikunsti Liidu näitus „Paleti tants“ ja festivaliprogramm Rakveres. Jõhvi balletifestival toimub VKG, EMT, kultuuriministeeriumi ning Jõhvi, Illuka ja Toila vallavalitsuse toetusel.

N, 18. aprill kell 19, Antsla kultuuri- ja spordikeskus
Suur merereis flöödi ja kitarriga
Oksana Sinkova (flöödid)
Jelena Ossipova (kitarr)

L, 21. aprill kell 16, Tallinna Väravatorn
Hag sameah! Häid pühid!
HORTUS MUSICUS
Kunstiline juht **Andres Mustonen**
Iisraeli riigi sünnipäeva puhul kõlab iisraeli traditsiooniline muusika

P, 22. aprill kell 18, Kadrioru loss
Suur barokkakadeemia
Fiori musicali - Muusika öied
HORTUS MUSICUS
Kunstiline juht **Andres Mustonen**
Kavas Itaalia barokkeliloojate Frescobaldi, Stradella, Vivaldi jt looming

T, 24. aprill kell 19, Estonia kontserdisaal
K, 25. aprill kell 19, Vanemuse kontserdimaja
Eesti muusika kullafond III
UUS TALLINNA TRIO
Aile Asszonyi (sopran, Rahvusoper Estonia)

T, 24. aprill kell 19, Vanemuse kontserdimaja
K, 25. aprill kell 19, Estonia kontserdisaal
N, 26. aprill kell 19, Pärnu kontserdimaja
Happy Birthday, Barbra Streisand!
Gerli Padar, Ott Lepland, Kelli Uustani, Hele Kõrve, Nele-Liis Vaiksoo ja Uku Suviste
Üle-Eestiline Noorte Sümfooniaorkester
Dirigent **Jüri-Ruut Kangur**

K, 25. aprill kell 19, Otepää kultuurikeskus
N, 26. aprill kell 18, Rääpina muusikakool
Duo 2ÜHEL: Rein Rannap ja Mihkel Mattisen

R, 27. aprill kell 19, Pärnu kontserdimaja
P, 29. aprill kell 18, Merepaviljon Tallinna Vanasadamas
E, 30. aprill kell 19, Vanemuse kontserdimaja
Artic-Baltic Concert Express
EIVØR ja Veski/Kalluste Nordic Sounds
EIVØR – laul, elektrikitarr, šamaani trumm (Fääri saared)
Mikael Blak – bass, kahvpillid (Fääri saared), **Villu Veski** – saksofonid (Eesti), **Tiit Kalluste** – akordion (Eesti), **Valerijus Ramoska** – trompet, flüügelhorn (Leedu), **Taavo Rimmel** – bass (Eesti), **Raimonds Macats** – klahvpillid, kromaatilise suupill (Läti)
Koostöös festivaliga Jazzkaar

L, 28. aprill kell 18, Jõhvi kontserdimaja
Leigh'i muusikal „MEES LA MANCHAST“
Rahvusoper Estonia
Korraldab Jõhvi kontserdimaja

P, 29. aprill kell 12, Estonia kontserdisaal
PEREKONTSERT
Hortus Musicus ja Jüri Kuuskemaa

N, 3. mai kell 19, Estonia kontserdisaal
Sõna ja muusika: PRANTSUSMAA
Maria Veretenina (sopran), **Julian Gallant** (klaver), **Indrek Hirv** (tekstid)
Delibes, Offenbach, Massenet

N, 3. mai kell 19, Jõhvi kontserdimaja
T, 8. mai kell 19, Estonia kontserdisaal
Eliitkontserdid IX
Klaveriduo **Mati Mikalai – Kai Ratasepp**
Mozart. „Sonaat kahele klaverile“
Debussy. „Valgel ja mustal“
Prokofjev, Pletnjov. Süit balletist „Tuhkatriinu“ kahele klaverile

N, 10. mai kell 19, Pärnu kontserdimaja
R, 11. mai kell 19, Estonia kontserdisaal
L, 12. mai kell 17, Jõhvi kontserdimaja
HOOAJA LÕPPKONTSERT
Mendelssohn. Oratoorium „Paulus“
EESTI RIIKLIK SÜMFOONIAORKESTER
Segakoor **LATVIJA**
Dirigent **OLARI ELTS**
Koostöös ERSOga

N, 10. mai kell 15, Estonia kontserdisaal
Lõunamuusika
Raimond Valgre – legend, **Henn Rebane** (akordion), **Tõnu Raadik** (laul, viiul)

R, 11. mai kell 19, Mooste Folgikoda
L, 12. mai kell 19, Haapsalu toomkirik
P, 13. mai kell 12, Lüganuse kirik
EESTI RAHVUSMEESKOOR
Dirigent **Mikk Üleoja**

L, 12. mai kell 16, Tallinna Väravatorn
Keldi kölad, viikingite viisid
HORTUS MUSICUS
Kunstiline juht **Andres Mustonen**

N, 17. mai kell 18, Jõhvi kontserdimaja
Jõhvi balletifestival: lastegala

R, 18. mai kell 19, Vanemuse kontserdimaja
Vanemuse kontserdimaja ja Vanemuse sümfooniaorkestri hooaja lõppkontsert
VANEMUSE SÜMFOONIAORKESTER
Ivi Ots (viul), dirigent **Paul Mägi**
Glazunov. Viulikontsert a-moll
V. Kapp. Sümfoonia nr 2 c-moll
Koostöös Vanemuse teatriga

L, 19. mai kell 18, Jõhvi kontserdimaja
Jõhvi balletifestival
Nacho Duato lühiballettide õhtu

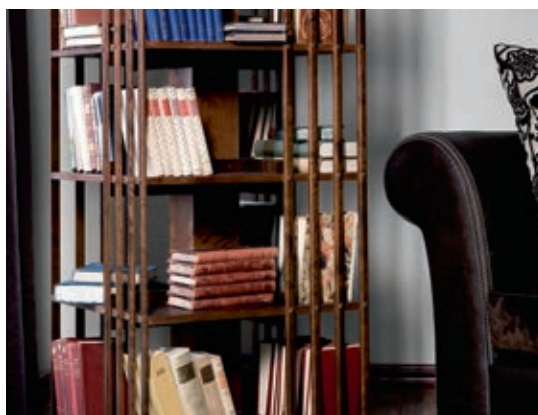
P, 20. mai kell 18, Jõhvi kontserdimaja
Jõhvi balletifestival
Klassikaliste lühiballettide õhtu

P, 20. mai kell 18, Kadrioru loss
Suur barokkakadeemia
Purcell ja tema aeg
HORTUS MUSICUS
Kunstiline juht **Andres Mustonen**

L, 26. mai kell 16, Tallinna Väravatorn
La primavera
HORTUS MUSICUS
Kunstiline juht **Andres Mustonen**
Laule ja pillilugusid kevadest ja maikuust

SKANO®

A J A T U E L E G A N T S

SKANO mööblisalongid Tallinnas ja Pärnus pakuvad Eestis toodetud **klassikalises stiilis täispuitmööblit**. Meilt leiate esindusliku **raamatukogu, kodukontori, söögi-, elu- ja magamistoa**. Palju erinevaid viimistlusi ja individuaalseid lahendusi. Komplekti täiendab **elegantne pehme mööbel** Itaalia ja Eesti tootjatelt. Lisaks lai valik **stiiliseid valgusteid**. Olete oodatud Tallinnas Rocca al Mare ja Järve kaubanduskeskustes ja Pärnus, Suur-Jõe 48.

MÖÖBLIKAUPLUSED
Tel: 6 566 820 · rocca@skano.ee
Tel: 6 723 172 · jarve@skano.ee
Tel: 44 78 341 · parnu@skano.ee

www.skano.com

Lülita stiilselt ...
igas interjööris ...
erinevates värvitoonides ...
või ehedast metallist

Berker Arsys

Maaletooja:

Silmani Elekter AS, www.silman.ee

Edasimüüjad:

Ehituse ABC, K-Rauta, Espak, Bauhof, Decora, Harju Elekter
jt. hästivarustatud ehitusmaterjalide kauplused

B.
Berker